

Budget **2023**

med flerårsplan **2024–2025**

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Fastlagd kurs för Trosa kommun	3
Styrdokument för nämnder och styrelser mandatperioden 2023-2026	4
Omvärldsanalys och ekonomisk översikt	8
Kommunfullmäktiges övergripande mål	22

BUDGETRAMAR

Resultatbudget	25
Nettoramar	26
Investeringsbudget	27

NÄMNDERNA

Kommunstyrelsen	
Politisk ledning och kommunkontor	33
Hållbarhetsutskott	38
Samhällsbyggnadsnämnden	40
Miljönämnden	42
Humanistiska nämnden	
Skola och barnomsorg	44
Individ- och familjeutskott	47
Vård- och omsorgsnämnden	50
Kultur- och fritidsnämnden	54
Teknik- och servicenämnden	
Skattefinansierad verksamhet	57
Avgiftsfinansierad verksamhet	59
Revisionen	63
Grundbelopp barnomsorg och grundskola	64
Hemtjänstpeng och peng särskilt boende	65
Organisationsskiss	66

Fastlagd kurs för Trosa kommun

(Antaget av indelningsdelegerade Trosa 1991 08 21, § 71, dnr 1991-00085)

- Kommunens verksamheter och utbud skall styras av:
 - Medborgarnas behov och önskemål
 - Valfrihet
 - Flexibilitet
 - Kvalitet och god service
 - Enkelhet och kostnadseffektivitet
 - Samarbete mellan servicegivare och nyttjare
- Kommunens verksamhet skall präglas av ett helhetsperspektiv och bygga på samordning / samverkan mellan resurser inom och utom kommunen. Kommunen ska uppmuntra samarbete, okonventionella och alternativa lösningar.
- Kommunens medborgares intressen och behov skall alltid sättas i centrum av såväl förtroendevalda som anställda. Arbetssättet skall präglas av god tillgänglighet och hög kompetens.
- Rollfördelningen mellan förtroendevalda och anställda skall vara tydlig. Ansvar och beslut skall vara på rätt nivå – långt driven delegation skall tillämpas.
- Verksamheten ska bedrivas inom befintlig ekonomisk ram. Resurserna ska tillvaratas på bästa sätt.
- Kommunen skall växa i sådan takt att dess speciella karaktär och idyll bibehålles. Varje orts särprägel skall tillvaratas.
- Kommunen skall arbeta för att fler bostäder och fler arbetstillfällen skapas.
- Miljöhänsyn skall genomsyra den kommunala verksamheten vid planering och beslutsfattande.
- Kommunen skall verka för utökad kollektivtrafik såväl lokalt som regionalt.
- Kommunen skall verka för ett ökat samarbete med föreningslivet och andra idéella organisationer.
- För att skapa en levande kommun och god utveckling skall initiativ från enskilda och organisationer uppmuntras.
- Kommunens fastigheter och anläggningar skall underhållas så att minst nuvarande standard bibehålles.

Styrdokument för nämnder och styrelser mandatperioden 2023–2026

En trygg skola med goda studieresultat

Alla barn och unga ska ha en trygg skola att gå till där elever och lärare har goda förutsättningar att lyckas väl. Vi vill se en skola som uppmuntrar ansträngning och flit. Som ger rätt stöd till alla elever och som tar tillvara på förmåga och talang.

I våra skolor ska alla ges chansen att bygga en ljus framtid. Vi vill se ett tydligt fokus på lärande, goda studieresultat, ordning och reda och ett gott bemötande.

Vi vill också värna om småskaligheten. Våra skolor ska inte bli för stora.

- Fokus på lärande, goda studieresultat och ordning och reda.
- Ökat stöd till barn med särskilda behov.
- En trygg skola med aktivt arbete mot mobbing och droger.
- Småskalighet där våra skolor inte får bli för stora.
- Läxhjälp till alla elever.
- Mer fysisk aktivitet i skolan.
- God arbetsmiljö för både lärare och elever.
- Valfrihet och rätten att välja skola.
- Skolmat där vi prioriterar inköp av närproducerade och svenska livsmedel.

Vård och omsorg med självbestämmande och valfrihet

Vi ser till den enskilde individens behov av vård och omsorg. Vi vill att alla människor, oavsett om vi är friska, äldre eller har en funktionsnedsättning, ska få det stöd som vi har behov av. Ett gott bemötande där den enskilde alltid har rätt till självbestämmande och valfrihet ska prägla verksamheten.

Våra årsrika medborgare blir fler och behovet av hemtjänst och fler boendeplatser ökar. Vi vill

därför fortsätta stärka hemtjänsten och tillskapa fler boendeplatser kommande år.

- Självbestämmande och valfrihet för den enskilde.
- Mer resurser till hemtjänsten och fler äldreomsorgsplatser.
- Fler bostäder anpassade för äldre.
- Plats på särskilt boende inom tre månader från beslut.
- Fixartjänst för äldre.
- Samtalsstöd till anhöriga.
- Väntjänst för att motverka ofrivillig ensamhet.

En trygg och robust kommun

Trosa kommun ska vara en trygg kommun att bo, leva och verka i.

Vi vill se ökad polisnärvaro och vi slår vakt om det framgångsrika förebyggande samarbetet som finns mellan polisen, skolan, socialtjänsten, fritidsgårdar, näringsliv och fastighetsägare.

Vi vill också fortsätta arbeta med trygghets-skapande insatser i våra offentliga miljöer. Det handlar tex om förbättrad belysning och på några platser också om kameraövervakning.

Din kommun ska fungera väl även i kris. Därför förstärker vi vårt arbete och våra insatser för att göra oss mer robusta.

- Brottsförebyggande samarbete med polisen, skolan, fritidsgårdar, socialtjänsten, näringsliv och fastighetsbolag.
- Krav på ökad polisnärvaro.
- Trygga offentliga miljöer.
- Kameror på prioriterade platser.
- Samarbetet med civilsamhället och föräldrar.
- En robust kommun och satsningar på beredskap och civilförsvar.

Ordning och reda på ekonomin

Trosa kommuns ekonomi är i god ordning och vi har i såväl lågkonjunktur som högkonjunktur visat positiva resultat. Vi har lyckats förena kostnadseffektivitet med hög kvalitet och vi har byggt upp reserver för att klara av en period av tuffare ekonomiska tider.

En kommuns ekonomi behöver tillväxt för att kunna klara av ökande utmaningar i välfärden. Vi har låg arbetslöshet och ett av Sveriges bästa näringslivsklimat. Rätt hanterat så har vi goda förutsättningar även den kommande mandatperioden.

- Ordning och reda i ekonomin.
- En aktiv politik för en balanserad lokal tillväxt som skapar ekonomiskt utrymme för satsningar på vår kommunala service.
- En erfaren kommunledning.
- Sänkt kommunalskatt med 40 öre.

Kultur och fritid

Ett brett utbud av såväl kulturliv som fritidsaktiviteter är en viktig faktor för människors livskvalitet. Det är viktigt att kommunen har ett gott samarbete med alla de föreningar, enskilda personer och andra ideella krafter som bedriver kultur- och fritidsverksamhet.

Vi vill tillsammans med ridskola och markägare genomföra en satsning på ridsporten vid Tureholms slott. Genom denna möjliggörs byggnation av nytt ridhus och stall.

Våra idrottsanläggningar och sammankomstlokaler kommer fortsätta att förbättras och vi vill fortsätta utöka föreningsstödet.

- Att fortsätta satsningarna på kulturskolan.
- En ökning av det ekonomiska stödet till vårt föreningsliv.
- Fortsätta satsningar på bibliotek och fritidsgårdar.
- Att möjliggöra för fler konstnärliga upplevelser i våra offentliga miljöer.
- Ett genomförande av en satsning på ridsporten där vi möjliggör byggnation av nytt ridhus och nytt stall vid Tureholms slott.
- Upprustning av Lånestahallen i Vagnhärad.
- Fortsatt satsning på att rusta upp och förnya våra lekplatser.

- Säkra och välskötta badplatser.
- Fortsatt upprustning och komplettera våra idrottsanläggningar.
- En ny sjösättningsramp.
- Att behålla det extra anläggningsstödet till Västerljungs IF.

En trygg och småskalig förskola

I våra förskolor ska alla barn ges goda förutsättningar till en bra start i livet. Barnen ska känna trygghet och föräldrarna ska känna förtroende för personalen.

Förskolan har en viktig roll som pedagogisk verksamhet och ger barnen goda förutsättningar inför den kommande skolgången. Alla barn ska därför erbjudas förskola.

Vi vill också värna om småskaligheten. Våra förskolor ska inte bli för stora.

- En trygg förskola som ger alla barn en bra start i livet.
- Småskalighet där våra förskolor inte får bli för stora.
- Trygga och stimulerande ute- och innemiljöer.
- Ökat stöd till barn med särskilda behov.
- En god arbetsmiljö.
- Valfrihet och mångfald.
- Mat där vi prioriterar inköp av närproducerade och svenska livsmedel.

Varsam befolkningstillväxt och trivsamt närmiljö

Vi vill se en varsam tillväxt där vi framöver prioriterar småskalig bebyggelse och slår vakt om grönområden. Trivsamma och trygga offentliga miljöer med god tillgänglighet till rekreation och friluftsliv ska prioriteras.

Tillväxten skapar goda förutsättningar för såväl kommunens ekonomi som verksamhet och den är också viktigt för vårt lokala näringsliv. Vi har låg arbetslöshet, stabil ekonomi och ett rikt utbud av handel, restauranger och kaféer. Det vi vill slå vakt om.

De senaste åren har vi haft en tillväxt på mellan 3 till 4 %. Den vill vi dämpa till ca 2 %. Det motsvarar ungefär 300 invånare per år, i hela kommunen.

- Varsam tillväxt där vi prioriterar småskalig bebyggelse och slår vakt om grönområden.

- Fortsatt utveckling av Vagnhärads centrum med fler bostäder och utökad samhällsservice.
- Trivsamma och trygga parker och grönområden.
- Upprustning av Edanö gård samt tillgängliggöra området för rekreation.
- Vassröjning i stadsfjärdarna längs med strand promenaden och förstärk möjligheterna även för funktionsnedsatta att nå vattnet genom bryggor och gångstråk.
- Iordningställande av scenparken i Vagnhärad med bl.a. belyst åpromenad och en ny gångbro över ån.
- Utveckling av Hamnängen i Trosa med gångstråk, aktivitetsyta och planteringar.
- Årliga årensningar samt muddring av farleder och hamnområden.
- Underlätta möjligheten till friluftsliv genom att förbättra skyltning, cykelvägar och utmärkning av grönstrukturer, badplatser, båtilläggnings platser och kulturminnen.
- Värna vår livsmedelsproduktion genom att beakta brukningsvärd jordbruksmark i plan- och exploateringsprocesser.

Vårda det vi äger tillsammans

Trosa kommun ska vara en välskött kommun där vi tar hand om det vi äger. Det kräver resurser för underhåll av fastigheter, gator, parker och offentliga miljöer.

En fungerande och miljömässigt bra rening av avloppsvatten är av stor vikt i en kommun. Vi kommer därför att fullfölja anslutningen av vårt avloppsnät till Himmerfjärdsverket.

Det är det mest effektiva för en liten kommun som vår, både ur ett kostnads- och miljöperspektiv.

Dricksvatten är vårt viktigaste livsmedel, men säker tillgång till dricksvatten av god kvalitet är inte en självklarhet. Vi vill därför helt säkerställa att alla nuvarande och framtida invånare i Trosa kommun ska vara trygga med att det kommer rent vatten ur kranen även i framtiden.

- En ny reningsverkslösning genom anslutning till Himmerfjärdsverket.
- Att säkra tillgången på dricksvatten.
- Att vårda det vi äger genom underhåll av fastigheter, kommunens gator, parker och offentliga miljöer.

- Minskad energiförbrukning i våra fastigheter och fortsatta satsningar på solceller.
- Att skapa fler parkeringsplatser i våra tätorter.
- Fortsatt arbete med att förbättra belysningen i offentliga miljöer och andra trygghetsskapande åtgärder.
- Årliga medel för tillgänglighetsanpassningar.

Företagsklimat i Sverigetopp

Ett bra lokalt företagsklimat är en grundförutsättning för att trygga resurser till skola, vård och omsorg. Det är företagares förmåga att skapa värde, betala löner och skatt som ger pengar till den välfärd vi vill förbättra.

I Trosa kommun har vi ett av Sveriges bästa företagsklimat, låg arbetslöshet och många framgångsrika företag och företagare.

Det bidrar starkt till att vi är en av Sveriges bästa kommuner att leva och verka i. Vi vill, tillsammans med företagen, fortsätta vårt framgångsrika arbete.

- Ett företagsklimat i Sverigetopp.
- Effektiv, rättssäker och snabb handläggning och myndighetsutövning.
- Positiv attityd till företagande bland politiker och tjänstemän.
- Hög tillgänglighet när det gäller information och möjlighet till möten med företrädare för kommunen.
- Mer mark för verksamhetsetableringar.
- Fortsatt samarbete med besöks- och upplevelseföretagen i hela kommunen för att ytterligare stärka näringen.

Kollektivtrafik och infrastruktur

Trosa kommun är en liten kommun, med ett perfekt läge till en långt mycket större arbetsmarknad. Det är för oss avgörande att det är enkelt, prisvärt och miljömässigt effektivt att pendla till arbete på annan ort.

Ostlänken är beslutad och kommer att genomföras med en ny station i Vagnhärad. Fram tills dess slår vi vakt om antalet tågavgångar på befintlig järnväg och vidareutvecklar det gemensamma biljettsystemet Movingo.

Vi har en fantastisk skärgård i Sörmland. Den vill vi att människor ska få uppleva lättare än idag.

Vi kommer därför verka för att tillsammans med Nyköping, Oxelösund och Region Sörmland utveckla skärgårdstrafiken ytterligare.

- En väl utbyggd kollektivtrafik där vi bland annat slår vakt om antalet tågavgångar, tågbusen och Trosabussen.
- Vidareutvecklande av det gemensamma biljett systemet Movingo.
- Ytterligare utveckling av skärgårdstrafiken tillsammans med Nyköping, Oxelösund och Region Sörmland.
- Möjliggörande av bredbandsutbyggnad som ger 99 % av hushåll och företag möjlighet att tillgå bredband om minst 1 Gbit/s år 2026.

Miljö och folkhälsa

Trosa kommun är en ekokommun och ska även fortsättningsvis vara det. Att vara ekokommun kräver att kommunen prioriterar de långsiktiga hållbarhetsfrågorna. Det gäller inte bara i den kommunala verksamheten, utan även i utvecklingen av hela kommunen.

Som kommun tycker vi det är självklart att vi bidrar med förnybar energi genom att fortsätta förse våra byggnader med solceller. De närmaste åren är smartare och snålare energianvändning av största vikt för att minska utsläppen av växthusgaser.

Den mat vi äter belastar miljön på olika sätt. Att äta mer lokalt producerad mat är en stor vinst. Det kan i förlängningen också öka landets självförsörjningsgrad, vilket också är positivt för vårt totala försvar och vår beredskap.

- Fortsatt satsning på maten i skolor, förskolor och äldreomsorgen där vi prioriterar inköp av när producerade och svenska livsmedel.
- Fler solceller på kommunens och Trobos byggnader.
- Ytterligare utveckling av gång- och cykelvägarna för att stärka folkhälsan och öka trafiksäkerheten.

- Fler blomsterängar kombinerade med insekts hotell.
- Att slå vakt om de tätortsnära park- och grönområdena.
- Utveckling av förutsättningarna för en mångfald av rörelse.
- Tillhandahållande av en solkarta där man kan se solenergipotentialen till sin fastighet.
- Möjliggörande av fler odlingslotter.

Hjälp till självhjälp och fungerande integration

I Trosa kommun är arbetslösheten låg och de hushåll som behöver ekonomiskt bistånd är förhållandevis få. Men det finns människor som har behov av hjälp på olika sätt. Då har vi höga ambitioner med fokus på tidiga insatser. Ledorden är "hjälp till självhjälp" och ambitionen är att individen efter hjälpinsatsen ska kunna stå på egna ben och söka egen försörjning.

Att lära sig det svenska språket och att snabbt komma in på arbetsmarknaden är nyckeln till en framgångsrik integration. Vi ställer tydliga krav bland annat på aktivitet från den enskilde på heltid och vi tror på människors vilja och potential att försörja sig själv och sin familj. Fokus på en bra skola och förskola för barnen är avgörande för en väl fungerande integration.

- "Hjälp till självhjälp" är ledorden som styr våra insatser.
- Att varje människas kraft och förmåga ska tillvaratas och uppmuntras.
- Tidiga insatser och förebyggande arbete.
- Förstärkt samverkan mellan polis, skola, socialtjänst och fritidsgårdar.
- Tydliga krav med fokus på att nyanlända svenskar lär sig svenska språket, får arbete och kan försörja sig själva.

Omvärldsanalys och ekonomisk översikt

KOMMUNERNAS EKONOMI

Källa: Ekonomirapporten SKR maj 2022

Efter ännu ett år med påverkan av pandemin redovisades ytterligare ett starkt ekonomiskt resultat i kommunsektorn 2021. Kommunernas resultat uppgick till 47 miljarder kronor. De starka resultaten förklaras av en betydligt snabbare ekonomisk återhämtning än väntat och högre finansiella intäkter till följd av en positiv börsutveckling. Efter att ha hanterat effekterna av pandemin ställer nu kommunerna om för att ta hand om avkonsekvenserna av kriget i Ukraina. Stora flyktingrörelser, ett osäkert säkerhetsläge, stora prisökningar på bland annat energi och livsmedel, höga pensionskostnader och en osäker samhällsekonomisk utveckling kommer att präglade budgetarbetet inför 2023. Intäktsökningarna kommer i reala termer att bli låga under de närmaste åren samtidigt som utmaningar med kompetensförsörjningen blir allt mer påtaglig, behovet av äldreomsorg ökar markant och låneskulden förväntas öka.

Starkare skatteintäkter förklarar budgetavvikelse

Kommunernas verksamhet och ekonomiska förutsättningar präglades under 2021 fortsatt av pandemin. Den svenska ekonomin återhämtade sig betydligt snabbare än väntat och skatteunderlaget förbättrades kontinuerligt under året. Skatteintäkterna blev sammantaget 15 miljarder kronor högre vid årets slut än kommunerna hade budgeterat. Därtill avslutade börsen mycket positivt, vilket innebar ett högre värde för kommunernas finansiella placeringar. Överskotten förklaras främst av att ekonomin återhämtade sig snabbare än väntat och att skatteintäkterna därmed ökade starkare under 2021 än kommunerna räknade med i samband med budget.

Investeringstakten dämpas i kommunerna

Investeringsutgifterna i kommunerna är fortsatt höga även om de minskade under 2021. Ökningen från 2015 till 2021 motsvarar 25 procent i fasta priser. Inkluderas de kommunägda bolagen förstärks ökningstakten. I kommunkoncernerna har investeringsutgifterna ökat med 30 procent i fasta priser till nära 160 miljarder kronor år 2020. Även mätt som andel av skatter och bidrag, som normalt växer snabbare än priser och löner, är andelen högre nu än 2015. De kommunala bolagens investeringar är lika stora som kommunernas. Investeringsnivån har varit hög under ett antal år, bland annat till följd av ett högt bostadsbyggande och ersättning eller upprustning av de många verksamhetsfastigheter som byggdes under 1960- och 1970-talen. En annan förklaring har varit en snabb befolkningsökning. Befolkningstillväxten har dock dämpats de senaste två åren samtidigt som tillväxten främst har skett utanför de tre storstäderna. De nya mönstren kommer sannolikt leda till ökade investeringsbehov i andra delar av Sverige jämfört med tidigare.

Prognosen för kommunernas investeringar utgår från kommunernas budget och planer men justeras utifrån det historiska mönstret. För åren 2022–2025 är investeringarna i princip på samma nivå som 2021, i fasta priser, vilket innebär att den utveckling vi har sett hittills nu stannar av. Det finns dock några osäkra faktorer som kan påverka investeringsnivån. Det handlar bland annat om den stigande prisutvecklingen i byggbranschen för andra halvåret 2021 och hittills under 2022. Hur kommunerna kommer att agera på högre priser i anbud är inte självklart. Det kan bli färre projekt, samma antal projekt och därmed högre utgifter eller att prisökningen gör att investeringsviljan minskar så pass mycket att investeringsutgifterna minskar.

De senaste årens goda resultat har gjort att självfinansieringsgraden av investeringarna har varit hög, trots höga utgifter. I denna framskrivning för-sämras dock resultaten efter 2022, vilket gör att utrymmet för att egenfinansiera investeringar på denna höga nivå försvinner snabbt. Till detta läggs en förväntad stigande ränta. Räntekostnaderna motsvarar idag en ½ procent av verksamhetskostnaderna, samtidigt som det också finns intäkter som påverkas av stigande räntor. SKR bedömer att effekten av stigande räntor och kommunernas stigande låneskuld inte kommer att påverka planerade investeringar i stor utsträckning, men det är ännu en osäker bedömning. Effekten av ökad upplåning i kombination med höjda räntor kan komma att ha viss inverkan på kommande investeringsbeslut.

Pensionskostnaderna ökar kraftigt 2023

Kostnaderna för avtalspensioner i kommuner och regioner ökar kraftigt enligt SKR:s prognos för år 2023. Ökningen uppgår sammantaget till cirka 31 miljarder kronor jämfört med 2022. I miljarder är kostnadsökningen ungefär lika stor i kommuner och regioner. Med hänsyn till sektorernas storlek är påverkan betydligt större i regionerna, vilket beror på skillnader i lönestruktur.

Pensionskostnadsökningen år 2023 förklaras främst av:

- Kraftig ökning av prisbasbeloppet.
- Nytt avgiftsbestämt pensionsavtal med höjda premienivåer.
- Högre löneökningar.

Högsta beräknade ökningen av inflationen på 30 år

Den snabba uppgången i inflationstakten medför att prisbasbeloppet år 2023 beräknas öka med 6 procent. Vi får gå tillbaka till 1991 för att hitta så hög ökningstakt ett enskilt år. Prisbasbeloppet har stor betydelse för värdeuppräknningen av pensionsunderlaget till förmånsbestämd pension, men även till värdesäkring av utestående pensionsskulder. Under ett antal år har prisbasbeloppet ökat långsamt och på så sätt hållit tillbaka pensionskostnaderna.

Utifrån det nya avtalet skulle vi förvänta oss en gradvis dämpning av kostnaderna för den förmåns-

bestämda pensionen. Men bland annat på grund av värdeuppräknningen ökar kostnaden kraftigt år 2023. Det är den historiskt starka ökningen av inflationen (prisbasbeloppet) som förklarar detta. Även höjda utbetalda löner för enskilda personer år 2021, ett år med pandemi och krislägesavtal, bidrar till att kostnaderna förmånsbestämda pensioner ökar 2023.

Stark intäktsutveckling äts upp löneökningar och inflation

En bra skatteunderlagstillväxt under åren 2022–2025 ger en god intäktsutveckling i kommunsektorn. Skatteintäkterna bedöms öka med i genomsnitt 4,1 procent, vilket är högre än genomsnittet de senaste tio åren. Stora riktade statsbidrag (ingår i verksamhetsintäkterna) under pandemin avvecklas efter 2021. Det finns kvar en kompensation för höga sjuklönekostnader för januari–mars 2022 och därefter avvecklas även den. I vårpropositionen och vårandringsbudgeten för 2022 presenterades tillskott som har med kriget i Ukraina och det försämrade säkerhetsläget att göra. Förutom ersättning för ett eventuellt kommunalt boendeansvar för massflyktingar införs också ett tillfälligt bidrag på 500 miljoner kronor för mottagande av flyktingar. Även ett tillskott för upprustning av skyddsrum och varningssystem tillkom. De större förändringarna av de riktade statsbidragen är beslutade sedan tidigare, till exempel att 1 miljard till skolan för pandemirelaterade merkostnader tas bort efter 2022, att äldreomsorgslyftet minskar 2022 och att stödet till vuxenutbildningen minskas 2023. År 2024 räknar vi med den aviserade överflyttningen av tidigare riktade pengar till äldreomsorgen till det generella statsbidraget. Den största effekten på de riktade statsbidragen är dock de flyktingrelaterade kostnadsersättningarna 2022–2024.

År 2023 sjunker resultatet brant, till omkring en ½ procent av skatter och generella statsbidrag. En bra skatteunderlagstillväxt äts upp av pris- och löneökningar samt ökade kostnader för tjänstepensioner. Det fattas drygt 9 miljarder kronor i intäkter eller lägre kostnader för att nå ett resultat på 2 procent av skatter och bidrag. År 2024 måste intäkter motsvarande 12 miljarder skjutas till för att nå ett resultat på 2 procent av skatter och generella statsbidrag om inga effektiviseringar eller andra åtgärder vidtas. År 2025 måste ett gap

på ytterligare 4 miljarder hanteras. Tillskottet av statsbidrag som skulle behövas år 2025 motsvarar en skattehöjning på 56 öre.

KOMMUNEN

Styrmodell för Trosa kommun¹

Styrmodellen utgår från Fastlagd kurs och omfattar Trosa kommun. Kommunens helägda bolag styrs via ägardirektiv. Ekonomistyrning innebär en medveten och konsekvent process för att påverka organisationens handlande så att verksamheten genomförs efter invånarnas faktiska behov med rätt kvalitet och till rimlig kostnad, inom ramen för tilldelade resurser och fastställda mål.

Budgetprocessen är en bärande del i styrmodellen med grund i de gemensamma planeringsförutsättningarna. En hörnsten i de gemensamma planeringsförutsättningarna är bland annat resursfördelning till resultatenheterna inom verksamheterna barnomsorg, skola och äldreomsorg. Kommunstyrelsen har en central buffert för att möta ökande eller minskade volymer inom resultatenheterna. En annan hörnsten är årliga rationaliseringar och ettårssatsningar som dels kan kopplas till att genomföra en rationalisering och dels för enskilda beslutade projekt.

God ekonomisk hushållning

I budgeten ska mål och riktlinjer som är väsentliga för god ekonomisk hushållning anges. Målen ska omfatta finansiella mål och verksamhetsmål. Vad som är god ekonomisk hushållning ska definieras av varje kommun och region för sig. För Trosa kommun innebär god ekonomisk hushållning att dagens kommuninvånare betalar för den verksamhet som de nyttjar och som anpassats efter den enskildes behov samt att värdet på kommunens och dess företags tillgångar, såväl materiella, finansiella som personella, underhålls och utvecklas. God ekonomisk hushållning anses vara uppfyllt när de finansiella målen är uppfyllda och 75 procent av övriga mål är uppfyllda.

Mål för verksamheten

Beslut om mål tas i början av varje ny mandatperiod. Kommunfullmäktiges tolv mål omfattar sex områden, medborgarnas behov och önskemål, tillväxt och företagsklimat, kärnverksamheter, miljö, engagemang och finansiella mål.

Trosa kommun medverkar tillsammans med andra kommuner i Sveriges kommuners och landstings projekt, "Kommunens kvalitet i korthet" (Kkik). Här följs kommunens kvalitet upp ur ett medborgarperspektiv. Flera av kommunfullmäktiges och nämndernas mål mäts genom detta projekt. I Kkik ges Trosa möjlighet att jämföra sig med andra kommuner och med egna resultat över tid. Det ger också möjligheter att hitta goda exempel och lära av andra.

Trosa genomför också medborgarundersökning vartannat år sedan 2007. Medborgarperspektivet är centralt när kommunfullmäktige fastställer mål och medborgarperspektivet ska genomsyra alla kommunens verksamheter.

Kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnder ska i första hand använda de kvalitetsnyckeltal som finns i Kkik samt sätta mål med utgångspunkt i de frågeställningar som finns i medborgarundersökningen. För att kunna vara uthållig i målarbetet är det viktigt att eftersträva enkelhet och tydlighet. Målen ska därför vara mätbara och relativt få till antalet.

Finansiella mål

Syftet med att budgetera med ett resultatmål/vinst är att säkerställa att kommunens verksamhet kan bedrivas även på lång sikt och att det egna kapitalet inte urholkas. De finansiella målen behöver samtidigt ta hänsyn till kommunens förutsättningar. Är kommunen i en expansiv fas med befolkningstillväxt kan till exempel resultatmålet tillåtas vara lägre en period för att därefter höjas för att återigen stärka ekonomin.

Budgetprocess

Budgetprocessen syftar till att ge kommunstyrelse och kommunfullmäktige tillräcklig information och bra beslutsunderlag inför beslut om budget med flerårsplan och de politiska prioriteringar som varje budgetbeslut innebär. Processen ska också se till att ge goda förutsättningar för nämnder/utskott och kontor att planera och styra sin verksamhet mot fastställda mål inom ramen för tillgängliga resurser.

Rationaliseringar och ettårssatsningar

Kommunens ledningsgrupp har ansvar att löpande arbeta med rationaliseringar, även medarbetarna

¹ Styrmodell för Trosa kommun KF 2019-11-26

ska involveras i processen. Rationaliseringarna kan till exempel grupperas utifrån administrativa processer, organisatoriska åtgärder, lokaler, andra åtgärder och rena besparingar.

Varje budgetår tillförs ettårssatsningar. Dessa satsningar kan nyttjas för att en rationalisering ska kunna genomföras.

Rationaliseringar

Inför kommande mandatperiod har ledningsgruppen tagit fram förslag på rationaliseringar om totalt 16,3 Mkr. I förslagen ingår bland annat en kartläggning av de administrativa processerna.

Ettårssatsningar 2023 (6 mkr)

Beslut om fördelning av ettårssatsningar sker i beslut om budget i november.

Gemensamma planeringsförutsättningar (GPF)²

De gemensamma planeringsförutsättningarna utgör grunden för budgeten de kommande tre åren och omfattar befolkningsprognos, ekonomiska förutsättningar, lokalförsörjningsplan och resursfördelning.

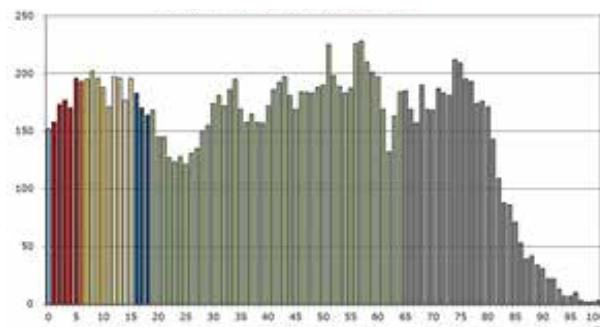
Befolkningsprognos

Kommunens ledningsgrupp tar fram ett förslag till befolkningsprognos de närmast kommande fem åren, därutöver har en långtidsprognos för perioden 2022-2031 tagits fram. Bakgrunden till det är att tydligare kunna göra långsiktiga bedömningar av kommande lokalbehov inom såväl förskola och skola som äldreomsorg, samt övriga lokaler.

Befolkningsprognosen innebär att Trosa kommun fortsätter att vara en attraktiv tillväxtkommun med kontinuerlig tillväxt under hela den aktuella perioden. Prognosen innebär en fortsatt hög lägstanivå på runt +240 personer per år. Den årliga befolkningstillväxten varierar från ca +240 personer/år till ungefär +310 personer/år. Befolkningen bedöms passera 15 000 invånare 2023, 16 000 invånare 2027 och 17 000 invånare 2030. Under senare år har Vagnhärad stått för en allt större del av tillväxten och det är en trend som bedöms förstärkas under kommande år.

Befolkningsprognosen baseras på invånare i kommunen 30 september 2021 och prognos för åren fram till och med 2026.

Trosas befolkning, i ettårsklasser, enligt budget 2023

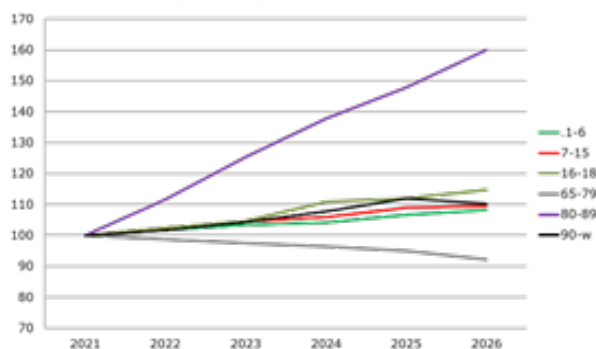

Grafen visar Trosas åldersstruktur 2023 enligt vår befolkningsprognos. Unga invånare har behov av förskola och skola medan den äldre befolkningen har behov av bland annat hemtjänst. Samtliga medborgare nyttjar gator, parker, bibliotek, mm.

Befolkningsprognoser ligger till grund för behovet av förskola för barn 1–5 år, grundskola för barn 6–15 år och gymnasieskola för ungdomar 16–18 år. När det gäller äldreomsorg ligger samtliga invånare 65 år och äldre som grund för resurstilldelning.

Antalet barn i förskolan, elever i grundskolan och gymnasiet fortsätter att öka 2023. Den största ökningen av antalet äldre de kommande åren syns framförallt i åldersgruppen 80-89 år.

Befolkningsförändringar 2021-2026 (index 2021 = 100)

Resursfördelning, demografiska förändringar, jämfört med budget 2022

I styrmodell för Trosa kommun är central buffert en av hörnstenarna vilket säkerställer att verksamheterna får tilldelning av resurser utifrån volym. Fler barn och elever ökar skolans budgetram med 8,9 Mkr.

Resurstilldelning till äldreomsorgen, med kostnadsutjämningsystemet som grund, omfattar

samtliga invånare 65 år och äldre ökar Vård och omsorgsnämndens ram med 14,1 Mkr.

Ekonomiska förutsättningar

De ekonomiska förutsättningarna omfattar prognos för skatteintäkter, uppräknings av löner och priser samt kapitaltjänstkostnader.

Kommunen baserar sina beräkningar över skatteintäkter på Sveriges kommuner och Regioners antaganden och prognoser. Skatteprognosen beräknas med befolkningsutvecklingen i de gemensamma planeringsförutsättningarna som underlag. Inga tilläggsanslag beviljas under budgetåret. Däremot kompenseras nämnderna för särskilda satsningar utifrån lönekartläggning.

Skatter, uppräknings av löner och priser, mm.

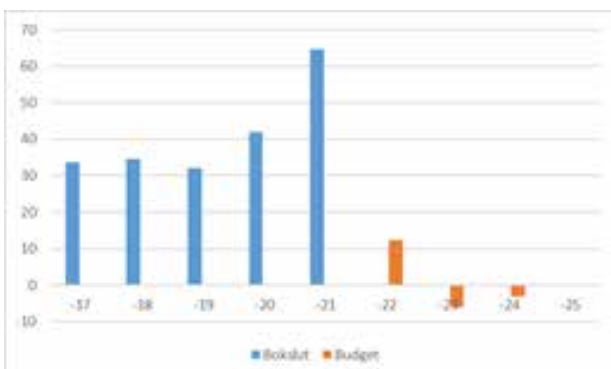
Skatteintäkter och statsbidrag har beräknats efter Sveriges Kommuner och Regioners prognos från april 2022.

Löner och priser (inklusive interna priser) har räknats upp med 2,5 procent 2023.

Trosas ekonomi är i grunden god men i den exceptionella situation som nu råder är de ekonomiska förutsättningarna i mångt och mycket oförutsägbara. Under tidigare högkonjunktur har kommunen både gjort avsättningar för kommande kostnader och sett över avskrivningstiderna för kommunens äldre anläggningar med extra avskrivningskostnader som följd.

Avsättningar för kommande medfinansiering av statlig infrastruktur påbörjades 2016 och det aviserade åtagandet uppnåddes i bokslut 2019. Skatten höjdes med 40 öre 2017 för att finansiera dessa avsättningar i syfte att inte belasta kommande generationer med kostnader.

Årets resultat 2017-2021 samt budget de kommande åren

Resultatnivåerna förväntas sjunka kommande år efter en rad av år med starka resultat, både i Trosa kommun och i kommunsektorn i stort. Genom att kommunens organisation arbetar med rationaliseringar löpande skapas dock ett handlingsutrymme som gör att kommunen står bättre rustad, än vilket annars hade varit fallet.

I budgeten ligger ett ränteantagande på två procent vilket är högre än den genomsnittliga räntan på kommunens lån, (0,66 procent i bokslut 2021). Lånevolymen i budgeten uppgår till 730 Mkr jmf med faktiskt lånevolym på 680 Mkr. Åren 2024-25 har räntan budgeterats till 2,3 procent och med oförändrad lånevolym. Våren 2022 har räntan snabbt rört sig uppåt vilket påverkar snitträntan på kommunens lån negativt när tidigare lån ska omsättas.

Kommunens bolag har också krav på att ge avkastning till ägaren, sammantaget stärker det kommunens budget med 1 mkr.

Verksamhetsförändringar, satsningar och andra kostnadsökningar 2022 (20,4)

Förskola, 2 Mkr
Elevpeng F-9, 2 Mkr
Resurscentrum, 1 Mkr
Skola (anslag), 1 Mkr
Föreningsstöd, 0,2 Mkr
Totalförsvaret, 0,5 Mkr
Administration, 2 Mkr
Ökade programvarukostnader (IT), 1 Mkr
Kollektivtrafik, Stensundsvägen, 1,5 Mkr
Sydmarkivera, 0,3 Mkr
Räddningstjänst, 1 Mkr
Bevakning, 0,5 Mkr
Muddring, 1 Mkr (flytt från inv. budget)
Fastighet, 2 Mkr
Gata/Park, 2 Mkr
Upphandlare, 0,8 Mkr
Fler valdistrikt, 0,3 Mkr
Arvodeshöjning, 0,3 Mkr
Utökning ettårssatsningar, 1 Mkr

Verksamhetsförändringar, satsningar och andra kostnadsökningar 2023 (1,3 Mkr)

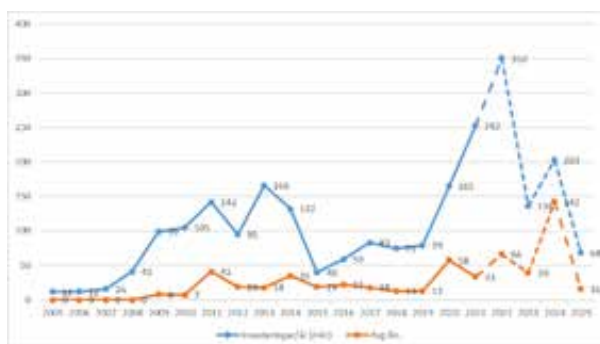
Föreningsstöd, 0,3 mkr
Föreningslokaler, 1 Mkr

Investeringar

Kommunens investeringsverksamhet bör präglas av god planering och framförhållning. I takt med att befolkningen ökar behöver Trosa fortsätta att investera i verksamheterna för att möta invånarnas behov av service. Dessa investeringar kommer till stor del att behöva finansieras med lån.

Perioden 2005-2021 investerade Trosa kommun för 1,6 mdkr och för åren 2022-2025 finns pågående och planerade investeringar för 757 mkr. Avskrivningskostnader och räntekostnader för lån kommer att ta en större andel av kommunens budget i anspråk kommande år.

Investeringar 2001-2021 och pågående samt budgeterade investeringar 2022-2025

Kommunens långsiktiga finansiella styrka brukar mätas i soliditet, som visar hur stor del av våra tillgångar som finansieras av egna medel. Från 2009 minskade soliditeten till följd av de (då) höga investeringsutgifterna. Soliditeten urholkas om investeringar finansieras via lån. Detta har varit aktuellt under 2009-2014, då investeringarna var mycket höga. 2013 var soliditeten 14 % inklusive ansvarsförbindelsen. Minskade investeringar åren därefter har bidragit till en högre soliditet.

De senaste årens resultatnivå har gjort att soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen förbättrats, trots en hög investeringsnivå. 2021 var soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen 25 %. De kommande årens stora investeringsvolym kommer åter att sänka soliditeten.

Soliditet exkl. och inkl. ansvarsförbindelsen 2001-2021

Miljösatsningar i budget

I enlighet med Trosa kommuns miljölednings-system så redovisas de kommande investeringar som görs inom miljöområdet. Vissa av investeringarna är rena miljösatsningar medan andra har ett annat huvudsyfte men som ändå bidrar till bättre miljö.

- Laddstolpar
- Vandringshinder Trosaån
- GC-åtgärder
- GC-vägar Öbolandet och renovering Trosa - Västerljung
- Cykelgarage Ica Trossen och stationen
- Vädskydd cyklar resecentrum
- Busshållplatser Hagaberg och Trosalund
- Överordnat styrsystem VA/Fastighet
- Köks- och matsalskapacitet fas 1-2
- Reinvestering fastigheter/VA
- Förstudier behovsanalys renovering fastigheter
- Renovering av fastigheter, bl.a. Hasselbacken, Fageräng, Fornbyskolan
- Ängsgården demensboende inkl. konvertering värme
- Vårdcentralen vattenburen värme
- Utbyte av armaturer
- Kråmö
- Utveckling parker grönmiljö
- Kartläggning dagvatten och dagvattenåtgärder
- Utredning vattenskyddsområde
- Tofsö
- VA, Hertig Karlsväg
- Projektering och byggnation överföringsledning
- Åtgärder Trosa reningsverk
- Åtgärder mot ovidkommande vatten
- Digitala vattenmätare

- Flödesmätning vatten
- Återvinningsstation Källvik
- Nya ÅVS 2020-2022
- Belysning befintliga ÅVS 2020-2022

Investeringar 2009-2021

- Vårdcentralen i Trosa inkl distriktssköterskemottagning o ambulansstation i Vagnhärad köptes av Landstinget.
- Fastigheten på Industrigatan förvärfvas. Industridelen säljs 2016.
- Hasselbackens förskola i Vagnhärad förvärfvas.
- Tallbackens förskola byggdes till med två avdelningar.
- Alphyddan vid Backarnas förskola byggs om och renoveras. Förskola och Skolkontor flyttar in.
- Björke förskola i Västerljung byggs.
- Väsby förskola i Vagnhärad byggs.
- Skärgårdens förskola byggs i Trosa.
- Kulturskolan fick nya lokaler i tillbyggd Tomtaklinskola.
- Hedebyskolan får ny mat- och samlingssal i bibliotekets gamla lokaler.
- Skärlagsskolan byggs om och byggs ut.
- Det satsas på IT i skolan.
- Vitalisskolan byggs om och totalrenoveras.
- Vitalisskolans idrottshall renoveras.
- Ny sporthall, Lånestahallen som även byggs till med läktare.
- Badhuset Safiren i Vagnhärad byggs om och renoveras.
- Parkering byggs vid Safiren.
- Häradsvallen får konstgräsplan och omklädningsrum.
- Vagnhärads åmiljö byggs och färdigställs.
- Gång och cykelväg Kroka-Vagnhärad.
- Gator, GC-vägar och parkeringar byggs ut.
- Tillgänglighetsåtgärder genomförs på Trosa Torg med omgivande gator.
- Rondell vid Trosaporten.
- Vagnhärads Torg byggs om.
- Kommunens lokaler energioptimeras.
- Mark köps bland annat i Väsby.
- VA-byggs ut på Öbolandet och Lagnöviken.
- Ny huvudvattenledning byggs till Sörtuna.
- Ny vattentäkt.
- Väsby förskola byggs ut .
- Sockenstugan i Västerljung förvärfvas och renoveras.
- Fagerängs förskola i Vagnhärad byggs till med två nya avdelningar.
- Förskolepaviljongen vid Fagerhult flyttas till Vitalisskolan
- Skärgårdens förskola byggs ut med två avdelningar och blir klar 2017.
- Folkets Hus förvärfvas.
- Tureholmsviken muddras.
- Ny offentlig toalett i närheten av hamnen.
- Trobos nya lokaler på Industrigatan renoveras.
- Överföringsledning mellan Trosa och Vagnhärad byggs och blir klar 2017.
- Säkring av vattentäkt med nytt vattenskyddsonråde.
- VA-utbyggnad Hagaberg.
- Tomtaklints förskola renoveras och får en ny entré.
- Hasselbackens förskola ytrenoveras utemiljön fixas.
- Kyrkskolan ytrenoveras.
- Fornbyskolan ytrenoveras.
- Skolgården på Fornby/Hedeby byggs om.
- Utemiljö skolgårdar renoveras.
- Yttre renovering Skärborgarnas hus.
- Fastigheten på Industrigatan renoveras.
- Skatepark byggs.
- Badplats återställs på Borgmästarholmen.
- Utökad satsning görs på Sillebäddet.
- Belysning Gnestavägen i Vagnhärad, Västerljungs rondell och andra offentliga miljöer. Satsning på julbelysning fortsätter.
- Gång-och cykelvägnätet byggs ut.
- Utegym vid Safiren i Vagnhärad.
- Lekparken vid Safiren i Vagnhärad och Spindelparken i Trosa renoveras.
- Muddringen i Tureholmsviken fortsätter.
- Tofsö får ny avloppsanläggning.
- Parkmiljö vid Hamnängen.
- Industrigatan, kontorslokaler
- Dränering runt Stationshuset i Vagnhärads
- Byggstart Skärlagsskolan
- Ventilation Tomtaklinskolan och Hasselbackens förskola
- Skärlagsvallen
- Spontning längs åpromenaden
- Åtgärder Safiren
- Asfaltering av gång- och cykelvägar till Tureholm och Borgmästarholmen
- Julbelysning Vagnhärad
- Lekplats Rådhusparken upprustad
- Minneslund för husdjur
- Digitala vattenmätare
- Båtbottentvätt
- Skärborgarnas hus

- Lekplatser
- Korslöt
- Nya återvinningsstationer
- Fler parkeringsplatser
- Utredning reningsverk
- Safiren solceller
- Gång- och cykelvägar
- Hasselbacken (Vent. ytskikt och utemiljö)
- Renovering Vagnhärad vattentorn

Några av kommande och pågående investeringar 2022-2025

- Framtidens Skärlagsskola
- Köks- och matsalskapacitet, fas 1 och 2
- Fornby ny skolbyggnad
- Reservkraft
- Kråmö
- Trosa havsbad
- Konstfrusen isrink
- Ny idrottshall
- Konstgräsplan inkl. belysning
- Fler leder MTB-spår
- Vandringspassager i Trosaån.
- Gång- och cykelvägar
- Fageräng, utbyte del av tak
- Anpassning och renovering av Jollen
- Ängsgården, demensboende
- Scenparken i Vagnhärad
- Renovering Gästhamnen
- Cykelgarage
- Åtgärder Trosa reningsverk
- Åtgärder mot ovidkommande vatten
- Åtgärder Trosa vattentorn
- Projektering överföringsledning
- Byggnation överföringsledning
- Tofsö
- Utveckling Industrigatan, adm. lokaler
- Överordnat styrsystem VA/fastighet
- Kyrkskolan, utökning toaletter, kapprum
- Kompl. klassrum Vagnhärad F-6
- Skärlagsvallen, invändning renovering
- Tomtaklinskolan, gymnastik omklädningsrum
- Safiren, förebyggande underhåll källare
- Dagvattenåtgärder Västra fän
- Östermalmsvägen, mellan Östra hamnplan och Högbergsgatan.
- Bråtagatan, mellan Industrigatan och bostadsområdet.
- Ljungvägen, Västerljung asfaltering
- Kajen uppströms Torgbron, östra sidan

- Smäckbron, underhållsåtgärder tätskikt
- Torgbron, underhållsåtgärder
- Kustvägens 2 st broar, totalrenovering
- Brovägens bro
- Renovera lekplats Dalbyvägen
- Renovera lekpark Lokes Hage
- Renovera lekpark Kungsstrand
- Belysningåtgärder
Östra åpromenaden
Hamnängen
Trosa kvarn
GC Branders väg till Sörgårdsvägen,
Västerljung
Nya industrivägen, Vagnhärad
Belysning i lekpark
Friluftsvägen till skidbacken, utbyggnad
belysning
- Nya ÅVS/fastighetsnära insamling
- Belysning befintliga ÅVS

Framtid

Ekonomirapporten, maj 2022 pekar på att det rekordstarka ekonomiska resultatet i kommuner och regioner nu återgår till en situation med betydande ekonomiska utmaningar. Två år av pandemi, där ekonomin har tryggats i en osäker tid genom en rad statliga åtgärder, följs nu av ekonomiska konsekvenser av det pågående kriget i Ukraina. Kommuner och regioner behöver vidta åtgärder både för att möta de ekonomiska utmaningarna liksom svårigheterna att lösa kompetensförsörjningen framöver. Samtidigt behöver staten skapa mer långsiktiga ekonomiska förutsättningar för att kommuner och regioner ska kunna planera verksamheten. Staten behöver också minska på detaljregleringen av sektorn och värna det lokala självstyret så att kommuner och regioner har förut sättningar att ge en så god välfärd som möjligt utifrån medborgarnas behov.

Trosas befolkning fortsätter att öka om än inte samma höga takt som de sista åren. Jan-mars 2022 invånarantalet ökat med 31 personer till 14 689 invånare. Med en ökande befolkning följer, förutom mer skatteintäkter, även ett ökat behov av investeringar. Skatteintäkterna för budget 2023 är beräknade med antagandet om 14 810 invånare per 1/11-2022, dvs. 121 invånare ytterligare april-oktober.

Investeringsstakten är historiskt hög, delvis som en följd av den befolkningsökning Trosa haft de senaste åren men också på grund av reinvesteringar. De demografiskt betingade behoven är också påtagliga med volymökningar inom i stort sett alla åldersgrupper.

Upptagna lån innebär att kommunen exponeras för risker. Det innebär även att kommunens likviditet kan komma att bli ansträngd. Räntorna rör sig snabbt uppåt vilket kommer minska driftsutrymmet framåt. Kommunen har fortsatt budgeterat för ett högre ränteläge än vad som råder idag men marginalerna krymper.

I enlighet med kommunens styrmodell har medel anslagits i central buffert, precis som tidigare år, vilket också bidrar till stabila ekonomiska förutsättningar.

Stabila och långsiktiga planeringsförutsättningar samt väl fungerande styrsystem för kärnverksamheten är förutsättningar för att säkerställa kommunens långsiktiga ekonomiska balans. De ekonomiska utmaningarna blir större de kommande åren på grund av ökande behov av demografiska skäl. Den allt annat överskuggande utmaningen de närmaste åren bedöms vara att bemanna kommunerna i Sverige med medarbetare med hög kompetens och relevant utbildning. Ett stabilt och uthålligt ledarskap kommer att vara en viktig komponent i att möta framtidens utmaningar och osäkra tider.

REVIDERING HÖSTBUDGET KF 2022-11-29

Kommunfullmäktige fastställde 2023 års budget i juni 2022. Skattenettot för 2023-2025 har reviderats enligt SKR:s skatteprognos från oktober.

Ramarna för samtliga nämnder har justerats i enlighet med internhyresmodell och beslutade rationaliseringar. Genomförda och beslutade investeringar ligger som underlag för beräkning av kapitaltjänstkostnader.

Negativt budgeterat resultat

Kommuner och regioner måste enligt kommunallagen varje enskilt budgetår – budgetera så att intäkterna överstiger kostnaderna. I budget 2023-2025 är resultatet ca -2% årligen, motsvarande ca 20 mkr. För 2023 återförs 15 mkr av tidigare avsatta medel för vikande konjunktur. Resultatet efter återföring blir 1,7 mkr, motsvarande 0,2 %.

Det budgeterade underskottet för planperioden motiveras av att Trosa kommun dels har femton år av ackumulerade överskott genom en effektiv organisation och dels av viljan att agera kontra-cykliskt. I tider av brist på rätt kompetens är det extra viktigt att behålla och värna om kommunens viktigaste resurs, personalen och inte göra förhastade besparingar.

I Trosas styrmodell är central buffert en viktig parameter och i budgeten är avsättning till central buffert 16,6 mkr (2023), 17,0 mkr (2024) och 17,4 mkr (2025).

Mål

Kommunfullmäktiges mål har uppdaterats i budget 2023. Mål för nämnderna 2024 och framåt kommer att arbetas fram under våren. Det innebär att nämndernas mål 2023 är oförändrade jämfört med tidigare mandatperiod.

Skattesänkning

I föreliggande budget har skatten sänkts med 10 öre årligen. 10 öre motsvarar ca 4 mkr. Skattesänkningarna avser ett återtag från skattehöjningen 2017 med 40 öre som gjordes i avsikt att avsätta medel för Ostlänken. Avsättningen uppgår per 31/8-2022 till 62,3 mkr.

Skattesats 2023-2026

- 2023: 21,50 kr
- 2024: 21,40 kr
- 2025: 21,30 kr
- 2026: 21,20 kr

Personalomkostnadspåslaget höjs

Personalomkostnadspåslaget (PO) höjs med 2 procentenheter till 46,5% för att täcka kostnaderna för det nya pensionsavtalet AKAP-KR (ca 9 mkr). Nämnderna har kompenserats för det höjda PO-påslaget.

Demografi

Gata och park kompenseras med 234 tkr för förändringar i demografin. Se junibudget ovan för kompensation övriga nämnder.

Ramökningar 2023 höstbudget (5 mkr)

- Elevpeng grundskola år 1-9, 1 500 tkr (HN/BoU)
- Skolskjuts, 1 000 tkr (HN/BoU)
- Centrala resurser, 300 tkr (MN)

- Central resurser, 200 tkr (SBN)
- Föreningsstöd 300 tkr (KFN) ingick i junibudget
- Leader 200 tkr (KS förvaltning)
- Centrala resurser, 500 tkr (KS förvaltning)
- Arvoden för utökat antal nämndsledamöter, 1 000 tkr (KS förtroendevalda)
- Föreningslokaler (med i junibudget), 1 000 tkr borttaget och ersatt med ettårssatsning.

Ettårssatsningar 2023 (6 mkr)

- Stöd till utveckling stall 1 000 tkr (KFN)
- Åtgärder rensning Edanö gård 500 tkr (TSN)
- Översyn administrativa resurser 1 000 tkr (KS förvaltning)
- BRÅ 500 tkr (KS förtroendevalda)
- Ej fördelat 3 000 tkr (KS förtroendevalda)

Investeringar

Investeringsbudgeten (Inkl. överfört från 2021 t o m plan 2025) har reviderats och uppgår till totalt 817,2 mkr, varav avgiftskollektivet står för 277,8 mkr.

Inom fastigheter och fritidsanläggningar har budgeten ytterligare förstärkts för att kunna genomföra fortsatt ombildning av Industrigatan till kontorslokaler, anpassning och renovering av förskolelokaler (Jollen) har flyttats fram till 2024 och medel har avsatts för en förstudie för en ny skola i Vagnhärad. Vidare har medel tillförts för att renovera Lånestahallen, upprustning av Edanö gård samt byte av belysning Häradsvallen.

Inom gator och parker har budgetmedel för förstudier tillförts, dels för bro/scenparken i Mölnaområdet och dels för kajen Villabron/hamnbasängen. Därutöver har budget för att åtgärda sten-skoning för piren tillförts.

Inom VA har budget tillförts för elkapacitet vattenverk, pumpstationer i Mölna, Axta bro och Kroka.

MAKRONYTT OKTOBER – SKR Rekordsnabb ränteuppgång, frostig konjunktur väntar

Utfallen för svensk inflation har nyligen varit överraskande höga. Den oväntat höga inflationen har definitivt lyft inflationsutsikterna på kort sikt, men i hög grad även för de kommande 12 månaderna. Samtidigt har en mycket brant ränteuppgång syns de senaste månaderna, huvudsakligen drivet av centralbankernas höjda styrräntor. Pris- och ränteuppgångarna blir därmed större än vad

vi räknat med i tidigare prognoser. Frågan är inte längre "om" Sverige går mot en lågkonjunktur utan "hur snart" vi når dit, samt hur djup den blir.

SKR:s prognos är att svensk BNP faller nästa år. Detta medför att den postpandemiska återhämtningen för arbetsmarknaden bryts. Antalet sysselsatta kommer att minska och arbetslösheten beräknas ligga på knappt 8,5 procent 2023–2024.

I vår framskrivning räknar vi med att BNP- och timtillväxten repar sig under 2024, men att konjunkturen stärks mer påtagligt först 2025. Mycket svag konjunkturutveckling antas medföra sjunkande räntor redan nästa år. Trots detta kommer ränteläget då att vara betydligt högre än de senaste åren. Den långa eran av oerhört låga räntor är över. På samma sätt kommer konsumentpriserna totalt sett – efter rekordsnabba ökningar 2021–2023 – heller inte falla tillbaka. Trots att vi räknar med att inflationen sjunker snabbt under nästa år lär högre priser på många varor och tjänster bli bestående. En hög nominell tillväxt för det kommunala skatteunderlaget 2022–2025 urholkas av stora prisuppgångar, varför ökningen reellt sett blir svag under perioden. Nästa år sjunker skatteunderlaget kraftigt i reala termer.

Svag global efterfrågan

Inflationen är hög i många länder. I och med pandemin bedrevs en mycket expansiv ekonomisk politik som ökade efterfrågan, speciellt på varor. Detta drev upp den globala varuinflationen. Därutöver har energipriserna ökat kraftigt, speciellt i Europa, på grund av kriget i Ukraina. Kriget i Ukraina har även drivit upp andra råvarupriser, till exempel på spannmål, vilket tryckt upp livsmedelspriserna. Att räntorna globalt har varit så låga så länge – sedan den globala finanskrisen 2008 – har påverkat hushållens efterfrågan och staters budgetrestriktioner världen över. Låga räntor har dessutom påverkat efterfrågan mer via den så kallade finansiella acceleratoren. Bygg- och fastighetssektorn är sektorer som växt kraftigt under lågränteeran. Sammansättningen i tillväxten och långvarigt låga räntor har även minskat omvandlingstrycket och produktivitetsutvecklingen i ekonomierna. Den höga inflationen tvingar nu centralbanker till snabba räntehöjningar. Detta tillsammans med hög inflation urholkar köpkraften i de flesta av världens ekonomier. De höga energipriserna drabbar främst Europa, i jämförelse med USA som är själv

försörjande på olja och gas. Den globala handeln dämpas samtidigt av att tillväxten i Kina bedöms bromsa in. Arbetsmarknaden i USA är mycket ansträngd även om vissa tecken på avmattning syns. Hushållens efterfrågan och byggandet har försvagats, men trots fallande BNP under första halvåret har inflationen ännu inte dämpats. Den amerikanska centralbanken, Federal Reserve, väntas fortsätta höja styrräntan då arbetsmarknaden är ansträngd och den höga inflationen persistent. Centralbanken måste framförallt få kontroll på inflationsförväntningarna. Detta kommer även med viss fördröjning att påverka finanspolitiken, då ökade budgetunderskott måste finansieras.

Europa präglas i hög grad av kriget i Ukraina. De höga energipriserna kommer att bestå under en längre tid och få varaktiga negativa effekter för hushåll och företag. På kort sikt kommer denna utbuds- och kostnadschock ge höga levnadsomkostnader för hushållen liksom höga priser och energibrist för företagen. Speciellt Tyskland och Italien förväntas att drabbas hårt ekonomiskt, genom det minskande gasutbudet. Lägre efterfrågan från hushållen¹ samt minskad produktion från företagen gör att BNP-utvecklingen stagnerar i Eurozonen 2023, även om lättnader för de mest utsatta hushållen är att vänta. En viktig faktor för den allt svagare konjunkturen blir att investeringarna minskar kraftigt.

Tillväxten i vår omvärld har redan bromsat in i år och kommer att fortsätta göra det. Tillväxten bottnar 2023, därefter ökar den globala efterfrågan gradvis till en mer normal takt. Efterfrågetillväxten på svensk export blir alltså svagare redan i år, men nästa år blir den riktigt svag. Detta motverkas till viss del av den svaga kronan. Störningar för de globala leveranskedjorna har samtidigt minskat men är fortfarande förhöjda. Vi ser ändå att efterfrågan på svensk export kommer påverkas negativt på lite längre sikt, inte minst beroende på vad som händer i Tyskland och Eurozonen. Att ränteuppgången och det varaktigt högre ränteläget beräknas slå hårt på den globala investeringskonjunkturen är till last för svensk exportindustri som säljer mycket investeringsvaror.

Lågkonjunktur i Sverige 2023–2024

Den lägre globala efterfrågan påverkar svensk ekonomi negativt, framförallt via exporten samt investeringar i industrisektorn.

Det blir minskade reala disponibla inkomster för hushållen redan i år. Detta följer av det högre ränteläget samt den höga inflationen. Köp av sällanköpsvaror och bostäder har redan minskat. Även om hushållens tillgångar minskar i värde så är balansräkningarna starkare än innan pandemin. Bankerna kommer dessutom att skärpa sina ”kvar att leva på”-kalkyler då inflationen ofrånkomligen ökar hushållens utgifter (driftskostnader, livsmedel med mera). Alla aktörer kan antas bli mer försiktiga för att minimera risken för kreditförluster. Det här skiftet i efterfrågan kommer även påverka produktionssidan i svensk ekonomi. Vi ser redan att anställningsplaner inom handel samt bygg- och anläggningssektorn har fallit tillbaka. Konjunkturedgången kommer tydligt att märkas på att investeringarna minskar. Det beror dels på en lägre efterfrågan, dels på de högre räntorna tillsammans med den finansiella acceleratoren. Inte minst bostadsinvesteringar samt bygg- och anläggningsinvesteringar minskar kraftigt under 2023. Som andel av BNP faller dessa fram till 2025 som en följd av högre räntor och mer ansträngda finansieringsvillkor.

Den offentliga konsumtionen har hittills utvecklats svagt i år, svagare än förväntat. Utvecklingen beror dels på att pandemiåtgärder avvecklats under året, dels på att flyktingströmmen från Ukraina blivit mindre än förväntat.

I kommunsektorn faller den nominella ökningstakten för skatteunderlaget tillbaka och resurserna urholkas av den höga prisutvecklingen i sektorn. Kommuner och regioner måste enligt kommunallagen varje enskilt budgetår – budgetera så att intäkterna överstiger kostnaderna. Det är ännu ovisst om det blir några resurstillskott för 2023 i form av nya statsbidrag. Statsbudgeten förväntas att presenteras den 8 november. Frågan är också i vilken grad som besked i slutet av året påverkar verksamheten nästa år; de kommunala budgetarna måste inom kort fastställas av det nyvalda fullmäktige. Tillskott av statsbidrag kan inte uteslutas motverka en befärad volymdämpning av kommunal verksamhet, men ju senare beskeden kommer i desto högre grad lär tillskotten istället resultera i en stärkt resultatnivå i sektorn. Kommunallagens budgetramverk – såsom det är utformat – riskerar nu i konjunkturedgången att

förstärka densamma. Finanspolitiken på lokal och regional nivå riskerar därmed att bli procyklisk. Oavsett eventuella resurstillskott står kommunsektorn uppenbarligen inför stora utmaningar då pris- och ränteuppgångarna varaktigt beräknas försvaga sektorns köpkraft.

Snart dämpas även sysselsättningen

Utgångsläget för svensk arbetsmarknad är starkt. En relativ arbetslöshet på 7,2 procent i augusti i år innebär en nedgång om 1,5 procentenheter jämfört med ett år tidigare (AKU; 15–74 år; trendskattad data). Såväl rekryterings- som vakansgraden har under årets första halvår legat på historiska toppnivåer och allmänt sett beskrivs rekryteringsläget ännu som ansträngt. I nuläget ligger sysselsättningsgraden högre än någonsin tidigare. Över 69 procent av befolkningen är sysselsatt (under de senaste fyra utfallsmånaderna, maj–augusti, AKU). Framåtblickande indikatorer (exempelvis KI-barometern) visar dock att efterfrågan på arbetskraft kommer att försvagas framöver.

Efter att BNP-tillväxten gradvis växlar upp 2024 väntas också arbetsmarknaden börja stärkas. Då antas samhällsekonomin börja konvergera mot konjunkturrell balans. Svensk ekonomi kommer då så sakteliga lämna lågkonjunkturen och nästa konjunkturuppgång tar vid. Stigande antal arbetade timmar driver upp antalet sysselsatta 2025, varvid andelen arbetslösa faller tillbaka.

Inflationen faller tillbaka under 2023

Framförallt högre elpriser och boräntor trycker dock upp inflationsprognoserna för KPIF och KPI ytterligare för 2022 och 2023. Med bidrag från i princip samtliga varu- och tjänstegrupper kommer inflationen fortsatt att vara rekordhög en tid. Primära drivkrafter är de höga priserna på energi och livsmedel, men ovanligt stora prisuppgångar syns samtidigt för en lång rad av varugrupper och tjänster i KPI. Gas- och elpriser har sjunkit på sistone varpå förväntade priser för hösten kommit ner lite. Ännu väntas dock en betydande uppgång för elpriserna till vintern. Inte förrän efter vintern, framförallt i och med andra kvartalet nästa år, antas en markant nedgång i inflationen. Mot slutet av 2023 beräknas KPIF- och KPI-inflationen närma sig 2 procent.

Real urholkning av skatteunderlaget

Skatteunderlaget växer snabbt i nominella termer under perioden 2022–2025; i genomsnitt med 4,5 respektive procent 4,4 procent per år för den faktiska respektive underliggande utvecklingen. Den genomsnittliga ökningen över de senaste tio åren (perioden 2012–2021) är 3,9 procent för den faktiska och 4,2 procent för den underliggande utvecklingen. En fortsatt stadig ökning av lönesumman syns under det första halvåret i år. Men nivån på lönesumman enligt Skatteverkets arbetsgivardeklarationer har bromsat in från maj månad enligt säsongsrensade data. Å ena sidan har återöppnandet lett till stigande sysselsättning under våren, inte minst inom restaurangbranschen. Under sommaren har lönesumman sannolikt varit högre till följd av att vårdpersonal har bytt semesterveckor mot högre ersättning. Men å andra sidan har anställningsplanerna i handel och bygg- och anläggning fallit tillbaka vilket tyder på en snar dämpning av lönesummetillväxten. Konjunkturen bromsar nu in, vilket kommer sätta avtryck i sysselsättningen. Under 2023 faller sysselsättningen alla kvartal och likaså gör antalet arbetade timmar. På kort sikt är det främst medelarbetstiden som faller.

Lönesumman ökade mellan 2010 och 2021 med 4 procent i genomsnitt. I år är ökningen hela 5,9 procent och nästa år minskar den till 3,2 procent. Anledningen till att lönesumman inte faller mer beror på att företagen väljer att behålla personal i de sektorer där arbetskraftsbristen är stor. En faktor som lyfter nivån på skatteunderlaget under hela prognosen är de höjda garantipensionerna. Dels genom beslutet att höja pensionsnivån från augusti 2022 och dels genom en hög inflation 2022 och 2023. Detta resulterar i högre prisbasbelopp 2023 och 2024 som garantipensionerna är kopplade till.

I reala termer växer skatteunderlaget med 0,9 procent per år 2022–2025, att jämföra med de senaste tio årens genomsnitt på 1,8 procent. År 2023 faller till och med köpkraften med 2,7 procent; intäkterna beräknas reellt sett bli kraftigt lägre än föregående år. Detta tapp är varaktigt och kommer kräva minskade utgifter eller skattehöjningar framöver om inte statsbidragen

höjs ordentligt. Den höga prisuppgången i kommunsektorn beror dels på högre insatspriser och dels på ökade pensionskostnader. Pensionskostnads ökning har två förklaringar. Det nya avtalet AKAP-KR är något dyrare än tidigare avtal, men till största del beror ökningen på en ny värdering av sektorns pensionsskuld. De förmånsbestämda avtalspensionerna är värdesäkrade med prisbasbeloppet, vilket betyder att pensionsskulden växer när prisbasbeloppet höjs.

Sammantaget för perioden beräknas skatteunderlaget inte räcka till att finansiera en växande kommunal verksamhetsvolym i linje med den senaste tioårsperioden. Samtidigt är den demografiska utmaningen framöver större än tidigare: de i arbetsför ålder behöver försörja allt fler (yngre och äldre). Särskilt de ökade behoven av omsorg och vård av äldre förutsätter allt större resurser.

Kommunfullmäktiges övergripande mål 2023–26

– Trosa ska vara bra på att vara kommun

Mål	Mått/Nyckeltal	Målprecisering	Källa	Mätmetod
-----	----------------	----------------	-------	----------

Medborgarnas behov och önskemål

1. Kommunens medborgare tillhör de nöjdaste med sin kommun i landet.	- Som plats att leva och bo på. - Hur kommunen sköter sina verksamheter. - Möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter. - Vilja att rekommendera andra som inte bor i kommunen att flytta hit.	Trosa ska tillhöra de 25 % med nöjdast invånare på samtliga fyra frågor om kommunen som helhet.	SCB:s Medborgarundersökning	Visar en fråga lägre nöjdhet än de översta 25 % (lägst gul) blir måloppfyllelsen gul. Visar två frågor eller fler ett sämre resultat uppfylls inte målet alls och redovisas rött.
2. Kommunens medborgare tillhör de tryggaste i landet.	Känner sig trygga när det är mörkt ute.	Trosa ska tillhöra de 25 % med tryggast invånare.	SCB:s Medborgarundersökning	För att uppfylla målet ska Trosa tillhöra de 25 % med tryggast invånare, annars uppfylls inte målet och redovisas rött.

Engagemang

3. Kommunen har engagerade medarbetare.	Hållbart medarbetarengagemang (HME)	Trosa ska utifrån index tillhöra de 10 % bästa kommunerna.	Enkät SKR	Trosa ska utifrån index tillhöra de 10 % bästa kommunerna för att målet ska uppfyllas. 11-20 % bästa kommunerna redovisas som delvis uppfyllt och markeras gult, medan sämre resultat är underkänt och markeras rött.
---	-------------------------------------	--	-----------	---

Kärnverksamheter

4. Kommunen är en av landets bästa utbildningskommuner.	- Elever årskurs 9: som uppnått kunskapsmålen i alla ämnen. - Elever årskurs 9: meritvärde. - Elever årskurs 9: behöriga till yrkesprogram. - Elever årskurs 6: med lägst betyget E i svenska. - Elever årskurs 6: med lägst betyget E i matematik. - Elever årskurs 6: med lägst betyget E i engelska.	För att uppnå målet ska Trosa tillhöra de 25 % bästa kommunerna på samtliga 6 parametrar samt de 10 % bästa på 2 av dem.	Skolverket	Målet markeras gult om minst 5 av 6 tillhör de 25% bästa. Sämre resultat markeras rött.
5. Kommunens äldreomsorgskunder är nöjda.	Öppna jämförelser särskilt boende och hemtjänst (brukarundersökning).	Trosa ska tillhöra de 25 % bästa kommunerna för såväl särskilt boende som hemtjänst.	Socialstyrelsen	Om ett av verksamhetsområdena inte uppnår topp 25 % redovisas helheten som delvis uppfyllt och markeras gult. Sämre resultat markeras rött.

Mål	Mått/Nyckeltal	Målpresisering	Källa	Mätmetod
Tillväxt och företagsklimat				
6. Kommunen fortsätter att växa med 1-2 % i snitt under en femårsperiod.	Antal invånare.	Befolkningsökningen ska vara 1-2 % i snitt under en femårsperiod.	SCB	Målet mäts genom att ökningen av antalet invånare de senaste 5 åren jämförs med invånare för 6 år sedan. Ökningen i procent delas med 5 = snitt/år. Ökar befolkningen 0,9 – 0,99 % eller 2,1-2,9 % redovisas målet som delvis uppfyllt och markeras gult, annars rött.
7. Kommunen har ett företagsklimat i toppklass.	Ranking Svenskt Näringsliv.	Trosa ska placera sig bland de 20 bästa kommunerna.	Svenskt Näringsliv	Plats 21-30 redovisas delvis uppfyllt och markeras gult, medan plats 31-290 visar att målet inte uppfylls och markeras rött.

Hållbarhet och folkhälsa

8. Kommunens omställning till ett hållbart samhälle (ekonomiskt, socialt och miljömässigt) ska tillhöra landets mest framgångsrika.	Agenda 2030	Mål 1 Avskaffa fattigdom Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen. Mål 2 Hälsa och välbefinnande Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%). Fallskador bland personer 65+, 3-årsm, antal/100 100/inv. Mål 4 God utbildning till alla Barn 1-5 år inskrivna i förskola, andel %. Elever i årskurs 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun andel (%). Mål 5 Jämställdhet Heltidsarbetande månadsanställda, hemkommun, andel (%) Mål 6 Rent vatten och sanitet Grundvattenförekomster med god kemisk och kvantitativ status, andel (%). Sjöar med god ekologisk status. Mål 7 Hållbar energi för alla Slutanvändning av energi totalt inom det geografiska området, Mwh/inv. Mål 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt Förvärvsarbetande invånare 20-64 år, andel (%). Mål 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur Företagsklimat enligt OJ (Insikt) totalt NKI. Mål 11 Hållbara städer och samhällen Demografisk försörjningskvot. Mål 12 Hållbar konsumtion och produktion Utsläpp av luft till växthusgaser, totalt ton CO₂-ekv/invånare. Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%). Mål 13 Bekämpa klimatförändringarna Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen, andel (%). Mål 15 Ekosystem och biologisk mångfald Skyddad natur totalt, andel (%). Mål 16 Fredliga och inkluderande samhällen Invånare 16-64 år som avstår att gå ut ensam, andel (%). Verksamhets resultat kommun, andel (%) av skatter och statsbidrag.	Kolada	Målet uppfylls om kommunen tillhör de 25 % bästa kommunerna i landet i minst 11 av de valda målen. Målet ska markeras gult om Trosa tillhör de 25% bästa i 5-10 av målen. Sämre resultat markeras rött.
---	-------------	--	--------	---

Finansiella mål

9. Kommunen är kostnadseffektiv genom att kärnverksamheterna inte överstiger standardkostnaden.	Nettokostnadsavvikelse Mkr: Kärnverksamheterna är förskola, fritidshem, grundskola, gymnasieskola, Individ- och familjeomsorg, äldreomsorg och LSS.	Nettokostnadsavvikelsen (mkr) får inte överstiga 5 Mkr.	SCB	Nettokostnadsavvikelsen totalt i miljoner kronor ska inte överstiga 5 Mkr för kärnverksamheterna totalt för att målet ska vara uppfyllt och visa grönt. 5-10 Mkr redovisas som delvis uppfyllt och markeras gult, sämre som rött.
---	---	---	-----	---

Förteckning av nyckeltal

som hämtas i Kolada för
kommunfullmäktiges måluppföljning 2023-2026

Mål 1: N00667, N00668, N00669, N00670
Mål 2: N00610
Mål 3: U00207
Mål 4: N15508, N15507, N15428, N15546, N15545 och N15544
Mål 5: U23471 och U21468
Mål 6: N01951
Mål 7: U40402
Mål 8: Avskaffa fattigdom N31816
Hälsa och välbefinnande U01405 och U20462
God utbildning till alla N11800 och N15428
Jämställdhet N00209
Rent vatten och sanitet K85053 och N85051
Hållbar energi för alla N45905
Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt N00914
Hållbar industri, innovationer och infrastruktur U07445
Hållbara städer och samhällen N00927
Hållbar konsumtion och produktion N00401 och U07514
Bekämpa klimatförändringar N00401 och U00502
Ekosystem och biologisk mångfald N85054
Fredliga och inkluderande samhällen U01420 och N03127
Mål 9: N11038+N13032+N15045+N17030+N300226+N20029+N28021

Resultatbudget

(tkr)

Invånare 1 november (skatt)	14 583	14 192	14 570	14 810	15 121	15 385
Utdebitering kronor/skattekrona	21:60	21:60	21:60	21:50	21:40	21:30
	Bokslut 2021	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Verksamhetens nettokostnad	-744 594	-750 661	-815 587	-867 040	-900 502	-938 443
Rationaliseringar 2020-22, ingår i ovan				0	0	0
Nya ettårssatsningar 2023-2024		0	0	0	-6 000	-6 000
Avskrivningar	-68 439	-48 201	-60 301	-74 410	-87 636	-90 876
Central buffert		-20 800	-16 200	-16 600	-17 000	-17 400
Verksamhetens nettokostnad	-813 033	-819 662	-892 088	-958 050	-1 011 138	-1 052 719
Skatteintäkter	721 726	720 729	777 438	847 418	879 031	911 049
Slutavräkning skatt	18 532	-5 010	2 754	-2 266	0	0
Tillfälligt konjunkturstöd	0	0	0	0	0	0
Inkomstutjämningsbidrag	96 029	92 503	105 545	100 930	119 395	136 219
Kostnadsutjämningsavgift	-32 223	-32 697	-31 604	-30 436	-31 075	-31 618
Regleringspost	42 328	42 244	36 661	22 596	22 558	17 697
Utjämning LSS	-23 414	-22 766	-25 733	-27 913	-28 499	-28 997
Införandebidrag	0					
Generellt bidrag flyktingvariabel	0	0	0	0	0	0
Eftersläpningseffekter ökad befolkn	20 534	20 534	9 002	2 985	7 891	5 060
Fastighetsavgift	32 287	32 598	33 511	36 519	36 519	36 519
Skattenetto	875 799	848 135	907 574	949 833	1 005 820	1 045 929
Finansiella intäkter	4 828	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Finansiella kostnader	-2 954	-13 180	-6 600	-14 600	-17 000	-17 000
Årets resultat	64 640	18 793	12 386	-19 317	-18 818	-20 290
Återföring öronmärkning vikande konjunk	0	14 294	20 534	24 002	2 985	7 891
Öronmärkning vikande konjunktur	-30 000	-20 534	-9 002	-2 985	-7 891	-5 060
Öronmärkning beredskap och civilförsva	-10 000	0	0	0	0	0
	24 640	12 553	23 918	1 700	-23 724	-17 459

Nettoramar 2022-2025

Ramar (tkr)	2022	2023	2024	2025
Revision	893	918	937	955
Kommunstyrelse	94 260	101 695	108 983	114 319
Förtroendevalda	13 950	18 776	15 651	15 964
Central buffert	16 200	16 600	17 000	17 400
Kommungemensamt	2 876	2 833	11 656	15 603
Kommunkontor	59 110	61 368	62 508	63 136
Ekoutsnittet	2 125	2 119	2 167	2 216
Humanistisk nämnd	455 557	482 988	498 442	513 938
Barnomsorg o utbildning	422 602	449 401	464 367	479 363
Individ och familjeomsorg	32 955	33 587	34 076	34 575
Kultur & fritid	52 112	55 029	54 266	55 463
Vård- & omsorgsnämnd	229 383	254 206	269 134	282 863
Teknik & service skatt	42 355	44 730	60 529	65 865
Samhällsbyggnadsnämnd	15 932	16 464	16 768	17 178
Miljönämnd	1 596	2 020	2 079	2 140
Finansnetto	-3 100	-11 100	-13 500	-13 500
Tot skattefin verks	895 188	969 150	1 024 638	1 066 219
Skattenetto	907 574	949 833	1 005 820	1 045 929

Investeringsbudget anläggningar (tkr)

Tillägg och förändringar är fetmarkerade

Projekt	Överfört från 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
skattefinansierade					
Stabilisering skredriskområden		1 000	1000	1000	1000
Statsbidrag		-1 000	-1000	-1000	-1 000
Fastigheter					
Reinvestering fastigheter	X	X	X	X	
Investeringsreserv Fastigheter	X	X	X	X	
Förstudier behovsanalys renovering fastigheter	X	X	X	X	
Reinvestering fritids- frilufts- föreningslokaler	X	X	X	X	
Reservkraft	X				
Överordnat styrsystem VA/Fastighet	X	X			
Nyckelsystem	X	X			
OVK-åtgärder		X	X		
<i>Administrativa lokaler</i>					
Utveckling Industrigatan	X	X			
Fortsatt utveckling av Industrigatan					
kvarvarande lokaler			X		
Industrigatan - Spolhallen		X			
Industrigatan - Parkering			X		
Industrigatan - Ventilation			X		
Industrigatan - Brandlarm			X		
<i>Förskolelokaler</i>					
Hasselbacken exteriör; panel, tak	X				
Fageräng, utbyte del av tak		X			
Anpassning och renovering Jollen				X	
<i>Grundskolelokaler</i>					
Upprustning utemiljö förskolor/skolor		X	X	X	X
Ny skola i Vagnhärad - förstudie			X		
Framtidens skärlag*	X				
Köks- och matsalskapacitet fas 1*	X	X	X		
Fornby ny skolbyggnad*	X				
Fornbyskolan ytrenover etapp 2	X				
Fornbyskolan-Tak låga delen					X
Hedebyskolan ytskikt och entré		X			
Hedebyskolan skolutrymme	X				
Utemiljö åtgärder Tomtaklintområdet	X	X			
Tomtaklintskolans gymnastik omkläd. - Invändig renov.					X
Köks- och matsalskapacitet fas 2* behovsanalys		X	X		
Lilla Hedebyskolan, omklädningsrum renovering		X			
Kyrkskolan-utökning toaletter och kapprum			X		

Forts. nästa sida

Tillägg och förändringar är fetmarkerade

	Överfört från 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Forts. fastigheter och fritidsanläggningar					
<i>Vårdlokaler</i>					
Ångsgården demensboende ombyggnation ny avd. inkl konvertering värme		X	X		
Ångsgården demensboende renovering bef. avdelning			X	X	
Vårdcentralen vattenburen värme			X		
<i>Fritids- och kulturlokaler</i>					
Trosa Gästhamn förstudie	X				
Renovering Gästhamnen	X	X			
Trosa Gästhamn hamnkontor*		X			
Trosa Gästhamn, Tankponten		X			
Krämö		X	X		
Ny idrottshall		X			
Konstfrusen isrink*	X	X			
Ismaskin till isrink	X				
Garvaregården	X	X			
Konstgräsplan inkl belysning		X			
Trosa havsbad/camping - bryggor	X				
Trosa havsbad/camping - lekutrustning		X			
Trosa havsbad/camping - parkering		X			
MTB-spår	X				
Sjösättningsramp Trosa*	X				
Renovering Länestahallen förstudie			X		
Skärlagsvallen stora byggnaden-Invändig renovering				X	
Safiren-Förebyggande underhåll källaren					X
Edanö Gård upprustning mark och byggnader			X	X	
Belysning byte Häradsvallen			X		
<i>Övriga lokaler</i>					
Kroka gård lager, stängsel		X			
Summa fastigheter och fritidsanläggningar	44 923	150 989	77 900	25 200	13 700

	Överfört från 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Gator och parker					
Gata					
Reinvestering gator		X	X	X	X
Investeringsreserv			X	X	X
Trafiksäkerhetsåtgärder		X	X	X	X
Utbyte av armaturer		X	X	X	X
Belysning säkerhet BRÅ hela kommunen		X	X	X	X
Tillgänglighet - enkelt avhjälpna hinder		X	X	X	X
Belysning offentliga miljöer, inkl. julbelysning		X	X	X	X
Fler parkeringsplatser	X				
Väderskydd cyklar resecentrum	X	X			
GC-väg Öbolandet*		X	X		
Reinvestering Högbergsgatan (se även VA)	X				
Cykelgarage Ica Trossen		X			
Cykelgarage Stationen		X			
Anpassn centrumtrafiken		X			
Belysning Högbergsgatan från Kruthus till vägbank					
Edanö		X			
Högbergsgatan etapp 3		X			
Högbergsgatan etapp 4		X			
Busshållplats Hagaberg*					
Busshållplats Trosalund		X			
GC-åtgärder		X	X	X	X
GC väg Trosa - Västerljung renovering		X			
Laddstolpar		X	X	X	
Suckarnas bro		X			
Fiskebryggan renovering 260 meter			X		
Dagvattenåtgärder Västra fän		X			
Östermalmsvägen, mellan Östra hamnplan och Högber				X	
Bråtagatan, mellan Industrigatan och bostadsområdet.				X	
Ljungvägen, Västerljung asfaltering			X		
Kajen uppströms Torgbron, östra sidan				X	
Smäckbron, underhållsåtgärder tätskikt				X	
Torgbron, underhållsåtgärder				X	
Kustvägens 2st broar, totalrenovering				X	
Brovägens bro					X
Bro scenparken/Mölnaområdet förstudie			X		
Kajen villabron hamnbassängen förstudie			X		
Piren, åtgärda stenskoning			X		
Bryggor/promenadstråk Askögatan mfl					
Forts. nästa sida					

Tillägg och förändringar är fetmarkerade

Forts. gator och parker	Överfört från 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
<i>Park</i>					
Lekplatser		X	X	X	X
Utveckling parker grönmiljö		X	X	X	X
Utredning av kajen utmed Trosaån	X	X			
Vandringshinder Trosaån*	X	X			
Toalett Västra hamnplan *	X				
Offentlig toalett Spindelparken	X				
Gestaltning hamnängen park fortsatt utveckling	X	X			
Utveckling av Hamnängen		X	X		
Gravkullar vid Häradsgården		X			
Scenparken i VHD*		X	X		
Belysning vid ån och vid nya parken VHD		X			
Vagnhärads torg vid fontänparken		X			
Lekplats Ågogången			X		
Skolparken, Pricken			X		
Renovera lekplats Dalbyvägen			X		
Renovera lekpark Lokes Hage				X	
Renovera lekpark Kungsstrand			X		
<i>Belysningsåtgärder</i>					
Östra åpromenaden, mellan Torget och Smäckbron.				X	
Hamnängen, vid torghandelsplatser och lekparken				X	
Trosa kvarn				X	
Gc-Branders väg till Sörgårdsvägen, VLjung				X	
Nya Industrivägen Vgh				X	
Belysning i lekpark, i samband med renovering				X	
Friluftsvägen, tills skidbacken, utbyggnad belysning			X		
Utbyte av gamla armaturer					X
Summa	12 761	48 835	47 450	32 400	21 100
TOTALSUMMA	57 684	199 824	125 350	57 600	34 800

Projekt avgiftsfinansierade	Överfört från 2021	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
<i>VA</i>					
Reinvestering VA		X	X	X	X
Investeringsreserv VA		X	X	X	X
Tofsö		X	X	X	
Utredning Vattenskyddsområde	X				
Digitala vattenmätare	X	X			
Ventilbytesprogram		X	X	X	
Överordnat styrsystem VA/fastighet		X	X	X	
Ny vattenledning till Trosa vattentorn	X	X			
Åtgärder Trosa reningsverk	X	X			
Åtgärder mot ovidkommande vatten	X	X	X	X	X
Åtgärder Trosa vattentorn	X	X			
Projektering överföringsledning	X	X	X		
Byggnation överföringsledning				X	
Stensundsvägen		X	X		
Dagvatten åtgärder Industrigatan		X			
Kartläggning dagvatten		X	X		
Flödesmätning vatten		X	X		
Elkapacitet vattenverk			X		
Pumpstation mölna			X		
Pumpstation Axta bro				X	
Anslutning Kroka med ny pumpstation (anslutningsavgifter tillkommer)			X		
<i>Renhållning</i>					
Nya ÅVS 2020-2022		X			
Belysning befintliga ÅVS 2020-2022		X			
Nya ÅVS/fastighetsnära insamling			X	X	X
Belysning befintliga ÅVS			X	X	X
Summa avgiftsfinansierat	10 348	60 000	57 000	134 458	16 000

Investeringsbudget nämnderna

(tkr)

Tillägg och förändringar är fetmarkerade

Projekt	Budget	Budget	Plan	Plan
skattefinansierade	2022	2023	2024	2025
Humanistisk nämnd				
Inventarier skolkontoret	300	300	300	300
Inventarier förskolor/skolor	1 200	1 200	1 200	1 200
Inventarier Fornbyskolan	1 250			
Inventarier socialkontoret	100	100	100	100
Inventarier socialkontorets nya lokaler	600			
Kultur och Fritid				
Inventarier	350	350	350	350
Inventarier nya idrottshallen	1 000			
Vård och omsorg				
Larm, sängar, hjälpmedel, inventarier mm	700	700	700	700
Inventarier Ångsgården		1 300		
Samhällsbyggnadsnämnd				
Inventarier kontoret	75	75	75	75
Teknik och servicenämnd				
Städutrustning	500	500	500	500
Köksutrustning	1 000	1 000	1 000	1 000
Inventarier fastighetservice	500	500	500	500
Inventarier tekniska kontoret	100	100	100	100
Kommunstyrelse				
IT-investeringar infrastruktur	1 500	1 500	1 500	1 500
IT-investeringar admin	2 000	2 000	2 000	2 000
IT-investeringar skola	1 500	2 000	2 000	2 000
Inventarier kommunkontoret	200	200	200	200
Läsplattor till förtroendevalda	350			
Investeringsreserv	3 050	5 000	5 000	5 000
Delsumma nämnder	16 275	16 825	15 525	15 525
Summa skattefinansierade	57 684	216 099	142 175	73 125
Totalt	68 032	276 099	207 583	66 325

Investeringsbudget konstnärlig gestaltning (tkr)

Tillägg och förändringar är fetmarkerade

Spec av projekt enligt enprocentsregeln**	Projektbudget	Avsätts till konstnärlig gestaltning
Kultur- och fritidslokaler		
Nytt hamnkontor, Trosa gästhamn	X	X
Safiren omklädningsrum	X	X
Ny idrottshall	X	X
Konstfrusen isrink*	X	X
Sjösettningsramp Trosa	X	X
Skol- och barnomsorgslokaler		
Framtidens skärlag*	X	X
Köks- och matsalskapacitet fas 1*	X	X
Köks- och matsalskapacitet fas 2*	X	X
Fornby ny skolbyggnad	X	X
Äldreomsorgslokaler		
Park- och stadsmiljö		
Busshållplats Hagaberg*	X	X
Utbyggnad parkering vid vagnhärads station*	X	X
GC-väg Öbolandet*	X	X
Vandringshinder Trosaån*	X	X
Scenenparken i VHD*	X	X
Toalett Västra hamnplan *	X	X
GC-väg infart västra Trosa*	X	X
Totalt	335 100	2 951

** Policy och riktlinjer för offentlig konst i Trosa kommun, antagen i KF 2020-04-29 § 31

Kommunstyrelsen

Politisk ledning och kommunkontor

Ordförande: Daniel Portnoff (M)

Kommunchef: Johan Sandlund

Totalt (tkr)	2023	2024	2025
Budget föreg. år, netto	73 060	80 143	78 160
Uppräkning	1 895	1 658	1 618
Ramförändring	5 188	-3 642	-678
Budget, netto	80 143	78 160	79 100
Central buffert	16 600	17 000	17 400
Inkl. central buffert	96 743	95 160	96 500

VERKSAMHETSOMRÅDE

- Politisk verksamhet (Nämnd- och styrelseverksamhet, nämndsekreterare, överförmyndarverksamhet)
- Totalförsvaret och samhällsskydd
- Turistverksamhet
- Näringslivsfrämjande åtgärder
- Kollektivtrafik
- Kommungemensamma verksamheter (Kommunledning, kansli, personal, ekonomi, it, växel och service, kommunikation)

VERKSAMHETSUTVECKLING 2023

Ekonomiska förutsättningar

Budgeten är beräknad enligt gemensamma planeringsförutsättningar med uppräkningslöner och priser på 2,5 %, totalt 1 895 tkr.

2022 års ettårssatsning på totalt 2 000 tkr har minskat budgeten 2023 med samma belopp. Nya ettårssatsningar 500 tkr till Brottsförebyggande rådet, 1 000 tkr för översyn av administrativa resurser och 3 000 tkr för KS att fördela.

I budget 2023 har kommunstyrelsen också tilldelats ramökning för ett utökat antal nämndsledamöter, 1 000 tkr och 500 tkr för centrala resurser.

Kollektivtrafiken är fortsatt kommunkontorets största verksamhetsområde sett till ekonomisk volym. En fortsatt ökning av antalet resande i Trosa kommun kan uppnås genom att trafiken anpassas

till stråk där resandet är mer frekvent. I nuläget är höjda bränslepriser en osäkerhetsfaktor. För den regionala trafiken svarar Region Sörmland som har det finansiella huvudansvaret.

Arbete med ökad koncernsamordning fortsätter och omfattar flera av kommunkontorets delar och syftar till effektiviseringar och kvalitetsförbättringar och på sikt en bättre styrning av bolagen och kommunkoncernen.

I takt med att kommunen och dess verksamheter växer, ökar också behovet av administrativt stöd. Utvecklingsarbete med digitalisering och nya system kommer fortsätta att ta tillfälliga resurser i anspråk. Ökat fokus måste ägnas informations-säkerhetsfrågor.

Under året kommer kommunkontoret erbjuda utbildning för nyvalda politiker som brukligt efter ett valår.

Nya mål behöver fastställas för kommunstyrelsen och kommunfullmäktige för den kommande mandatperioden 2023-26.

Under 2023 kommer flertalet av kommunens styrdokument att revideras för att anpassas till nuläget och den kommande mandatperioden.

Serviceenheten fortsätter att utveckla vårt gemensamma kundtjänstsystem, Artvise, som delas av de tre kommuner (Gnesta, Oxelösund, Trosa) som samverkar inom den i Trosa kommun förlagda gemensamma växelrådet. Systemet och ett nytt arbetssätt understödjer kommunkoncernens alla verksamheter på ett bättre sätt än tidigare, dvs. fler ärenden kan lösas av serviceenheten.

Kommunen arbetar med turistverksamheten i nära samarbete med de lokala besöksnäring-företagarna. Som besöksmål har Trosa kommun stått stark i pandemin. Inför 2023 är förhoppningen att läget för besöksnäringen ska normaliseras, därefter avser vi fortsätta dialogen med de lokala företagen om hur vi ska fortsätta utveckla kommunens turistverksamhet.

Under 2020-23 genomförs flera digitaliseringsprojekt med systembyten (ekonomi-, beslutsstöds- och ärendehanteringssystem). Under 2023 kommer fokus ligga på utveckling i beslutsstödsfunktioner och ett nytt ärendehanteringssystem anpassat till kommunens deltagande i Sydarkivera.

Fler av de satsningar som görs inom ramen för digitalisering syftar till att möjliggöra effektiviseringar och långsiktiga kostnadsminskningar. Kommunstyrelsens andel effektiviseringsbetinget innefattar en översyn av de administrativa processerna under 2023 som ska ge 1,0 mkr 2025 och ytterligare 1,0 mkr 2026.

Kommunens engagemang i bredbandsutbyggnad fortsätter inom ramen för den antagna bredbandsstrategin. De närmaste åren kommer fokus ligga i att öka anslutningsgraden i det nu väl utbyggda nätet. Dessutom går utbyggnaden vidare för att fibrera kommunens återstående landsbygdsdelar. Kommunen stödjer Trofi organisatoriskt och administrativt i och med beslut om koncernsamordning. Den ekonomiska utvecklingen i Trofi är nu stabil och bolaget kan nu ge utdelning till ägaren.

I nuläget framstår utmaningen att bemanna den offentliga sektorn i allmänhet, liksom i Trosa kommun som en av de största utmaningarna. Fram till idag har dock Trosa kommun haft god nytta av ett starkt arbetsgivarvarumärke som gör att vi har full bemanning inom de allra flesta tjänstekategorierna.

Arbetet med Sunt Liv fortsätter och är prioriterat även de kommande åren. Ambitionen att öka motivationen och frisknärvaron är viktig för såväl den anställda som för kommunen.

Ett gott samarbete med befintliga och tillkommande företagare i Trosa kommun är viktig för att understödja tillväxten av lokala arbetsplatser och ett bredare varu- och tjänsteutbud för våra medborgare. Ambitionen är att Trosa kommun ska behålla positionen som en kommun med ett företagsklimat i toppklass.

En ny medborgarundersökning ska genomföras under hösten 2023. Trygghet är en central fråga för medborgarna. Kommunens brottsförebyggande arbete ska fortsätta och utvecklas i nära samarbete med föreningsliv, företagare och rättsvårdande myndigheter.

Kommunstyrelsens brottsförebyggande råd (BRÅ) leder arbetet i nära samarbete med polisen.

Trosa kommun fortsätter att utvecklas som totalförsvarsaktör genom att bygga ut den

organisation som ska kunna fortsätta verka i tider av stora samhällsstörningar. I samband med bokslut för 2021 avsattes 10 mkr för fortsatt utvecklingsarbete, som kommer att användas under 2023-25. Säkerhetsskyddet utvecklas parallellt.

VERKSAMHETEN 2024-2025

Stabila och långsiktiga planeringsförutsättningar samt väl fungerande styrsystem för kärnverksamheten är förutsättningar för att säkerställa kommunens långsiktiga ekonomiska balans. De ekonomiska utmaningarna blir större de kommande åren på grund av ökande behov av demografiska skäl. I föreliggande budget förutsätts att staten de kommande åren tar ett större ansvar för finansieringen av kommunsektorn.

Den allt annat överskuggande utmaningen de närmaste åren bedöms vara att bemanna kommunerna i Sverige med medarbetare med hög kompetens och relevant utbildning. Ett stabilt och uthålligt ledarskap kommer att vara en viktig komponent i att möta framtidens utmaningar och osäkra tider.

Trosa kommun ska fortsätta det strategiska arbetet med att vara en bra arbetsgivare med stabil organisation, närvarande ledare och engagerade medarbetare. Grunden för detta arbete är som alltid i Trosa kommun vårt grundläggande styrdokument Fastlagd kurs.

Trosa kommun fortsätter att arbeta med att utveckla kvaliteten i kommunens verksamhet inom ramen för de av kommunfullmäktige uppsatta målen och projektet Kommunens Kvalitet i Korthet.

Statens beslut om byggnation och finansiering av det omfattande järnvägsprojektet Ostlänken många år framåt kommer att innebära gradvis ökande behov av kommunala planerings- och förberedelsearbeten. Det innebär att kommunen framöver behöver avsätta mer resurser för ändamålet under kommande år för att öka insatserna inom flera områden, t ex miljöområdet och kommunal teknik. Planeringen av nya områden i anslutning till det nya stationsläget i Vagnhärad kan under perioden 2024-30 komma att påbörjas.

Tillväxt och ökade regionala resmöjligheter kommer i framtiden kräva fortsatt utbyggnad av den lokala kollektivtrafiken och en infrastruktur som gör resan enkel och trygg för resenären.

Sverige har genom beslut på nationell nivå nu bestämt att ett totalförsvaret ska återuppbyggas. Den doktrin som kommer att tillämpas innebär att alla samhällets resurser ska kunna ianspråktagas i ett läge där landet är i krig eller krigsfara. Vår bedömning är att kommunerna kommer vara grunden i ett återuppbyggt Civilförsvaret. Trosa kommun har sedan sju år förberett sig på detta scenario, men en återuppbyggnad av ett trovärdigt och uthålligt totalförsvaret kommer ta lång tid och avsevärda resurser i anspråk. Störst effekt uppnås om totalförvarsplaneringen ingår i ordinarie samhälls- och verksamhetsplanering.

För 2023-26 ska arbetet med att årligen effektivisera kommunens verksamhet i en takt om 4 Mkr per år fortsätta.

NÄMNDENS MÅL

Kommunkontoret arbetar i vardagen med flertalet av de mål kommunstyrelsen ställt upp. Kommunstyrelsens mål svarar väl mot de av kommunfullmäktige uppsatta målen. I samband med att vi går in i ny mandatperiod 2023-26 ska såväl kommunstyrelsens som kommunfullmäktiges mål revideras.

Kommunstyrelsens mål

Politisk ledning och kommunkontor

Vad	Mål	Mätmetod
Trosa kommun ska ha nöjda medborgare		
1. Trosas medborgare ska rekommendera vänner och bekanta att flytta till kommunen.	Trosa ska tillhöra de 10 bästa av de som SCB jämför Trosa med.	Medborgarundersökningen (NRI)
2. Trosas medborgare ska uppleva hög tillgänglighet och ett gott bemötande från de kommunala verksamheterna.	Trosa ska tillhöra de 10 bästa av de som SCB jämför Trosa med.	Medborgarundersökningen (NMI)
3. Trosas medborgare ska vara nöjda med kommunikationsmöjligheterna.	Trosa ska tillhöra de 20 bästa av de som SCB jämför Trosa med.	Medborgarundersökningen (NRI)
4. Trosas medborgare ska känna sig trygga och säkra när de vistas utomhus på kvällar och nätter.	Trosa ska tillhöra de 20 bästa av de som SCB jämför Trosa med.	Medborgarundersökningen (NRI)
5. Trosas medborgare ska vara nöjda med arbetsmöjligheterna.	Trosa ska tillhöra de 20 bästa av de som SCB jämför Trosa med.	Medborgarundersökningen (NRI)
6. Medborgarna ska vara nöjda med kommunens information och möjlighet till inflytande.	Trosa ska tillhöra de 10 bästa av de som SCB jämför Trosa med.	Medborgarundersökningen (NII)
Trosa kommun ska ha nöjda företagare		
7. Företagare som haft minst ett ärende hos kommunen ska vara nöjda.	Trosa ska tillhöra de 20 bästa kommunerna i totalbedömningen.	SKL:s Insikten

Vad	Mål	Mätmetod
Trosa kommun ska ha engagerade medarbetare		
8. Kommunkontoret ska ha engagerade medarbetare.	90 % av alla anställda ska ge det sammanställda betyget 4-5.	Kommunens årliga kundundersökning.
9. Frisknärvaron för kommunens anställda ska vara lägst 70 %.	Frisknärvaron för kommunens anställda ska vara lägst 70 %.	Kommunens årliga sammanställning.
Jämställdhet & folkhälsa		
10. Jämställdhet - Agenda 2030 mål 5.	Trosa ska ha vara bland de 25 % bästa på 3 av de 4 områdena.	Kolada - Agenda 2030.
11. Folkhälsa (Hälsa och välbefinnande) - Agenda 2030 mål 3.	Trosa ska ha vara bland de 25 % bästa på 3 av de 5 områdena.	Kolada - Agenda 2030.
Koncernmål		
12. Avkastning på tillskjutet kapital.	Trobo ska ha en avkastning på 10 % på tillskjutet kapital och Trofi ska ha en avkastning på 2,5 % på tillskjutet kapital.	Bokslut

Kommunstyrelsen

Hållbarhetsutskottet

Ordförande: Thomas Jansson (C)

Kommunekolog: Elin van Dooren

Totalt (tkr)	2023	2024	2025
Budget föreg. år, netto	2 125	2 119	2 167
Uppräkning	60	47	49
Ramförändring	-66	0	0
Budget, netto	2 119	2 167	2 216

VERKSAMHETSOMRÅDE

- Konsument- och enregirådgivning
- Miljö, hälsa och hållbar utveckling

Verksamheten leds av kommunekologen under kommunstyrelsens hållbarhetsutskott. Hållbarhetsutskottet verkar strategiskt för utvecklingen av Ekokommunen Trosa och en hållbar utveckling.

VERKSAMHETSUTVECKLING 2023

Trosa kommun har av Energimyndigheten beviljats förlängning av nuvarande programperiod för energi- och klimatrådgivning i kommunerna Trosa, Oxelösund, Nyköping och Gnesta till 2023-12-31.

Ekonomiska förutsättningar

Budgeten är beräknad enligt gemensamma planeringsförutsättningar med uppräkning av löner och priser på 2,5 % vilket resulterar i 60 tkr samt kompensation för ökat personalomkostnadspåslag 34 tkr.

2023 års ram har minskats med föregående års ettårssatsning 100 tkr.

Budgeten för energi- och klimatrådgivningen baseras på tidigare bidrag.

VERKSAMHETEN 2024-2025

Hållbarhetsutskottet fortsätter att driva verksamhet och projekt som främjar hållbar utveckling och uppfyller kommunens ambitioner som ekokommun.

Ekologienheten förvaltar de kommunala naturreservaten, tillhandahåller energi- och klimatrådgivning samt arbetar övergripande med energi- och klimat, folkhälsa, natur- och vattenvårdsfrågor, kommunens miljöledningssystem samt kommunens miljöledningssystem samt verkar stödjande inom miljöfrågor i stort.

Inga särskilda förändringar av verksamheten är planerade, förutsatt att statsbidraget för energi- och klimatrådgivning inte väsentligt ändras framöver.

UTSKOTTETS MÅL

Hållbarhetsutskottets mål omfattar områdena vatten, natur, energi och klimat och syftar till att bidra till att uppfylla kommunfullmäktiges mål om hållbar ekologisk utveckling.

Hållbarhetsutskottets mål nr 4. Trosas medborgare ska ha god tillgång till parker, grönområden och natur, följs inte längre upp i Medborgarundersökningen.

Hållbarhetsutskottets mål är samtliga kommunövergripande och kräver samverkan såväl inom kommunen som med andra myndigheter, föreningar och företag för att uppnås.

Kommunstyrelsens mål

Hållbarhetsutskottet

Mål	Målprecisering	Mätmetod
1. Minskad övergödning i Trosaån och Östersjön.	Utsläppen av fosfor och kväve från Trosaåns utlopp ska minska årligen ($\mu\text{g/l}$).	Recipientprovtagning vid Trosaåns utlopp.
2. Minskad energianvändning från hushåll.	Den sammanslagna energianvändningen från småhus, flerbostadshus och fritidshus ska årligen minska (kWh/inv).	Statistik från SCB.
3. Minskade utsläpp av växthusgaser.	Utsläppen av växthusgaser ska minska med minst 4 % per år ($\text{CO}_2\text{-ekv/inv}$).	Kolada - Agenda 2030.
4. Trosas medborgare ska ha god tillgång till parker, grönområden och natur.	Betygsindex minst 8 av 10 för frågan om tillgång till parker, grönområden och natur i NRI.	Medborgarundersökningen (NRI).

Samhällsbyggnadsnämnden

Ordförande: Dan Larson (M)

Produktionschef: Mats Gustafsson

Totalt (tkr)	2023	2024	2025
Budget föreg. år, netto	15 932	16 464	16 768
Uppräkning	491	404	410
Ramförändring	41	-100	0
Budget, netto	16 464	16 768	17 178
Investering, netto	75	75	75

VERKSAMHETSOMRÅDE

- Plan och bygglov
- Räddningstjänst
- Bostadsanpassning
- Strandskydd
- Mark och exploatering
- Kartverk, gatunamn, adressättning
- GIS, befolkningsprognos
- Infrastrukturplanering, Ostlänken

VERKSAMHETSUTVECKLING

Ekonomiska förutsättningar

Budgeten följer den av kommunstyrelsen angivna ramen vilket innebär en uppräkning 2,5 % för 2023 och 2 % för 2024-2025 för att hantera ökade personalkostnader och övriga kostnadsökningar.

Under 2022 tilldelades nämnden 300 tkr i ett-årssatsningar som tas bort inför 2023. Utöver detta ska rationaliseringar på 100 tkr genomföras under 2024. Efter budgetberedning har samhällsbyggnadsnämnden getts en ramförstärkning på 200 tkr i syfte att förstärka bygglovenheten. Ökad internhyra och ökat PO ger ett tillskott i ram på 141 tkr. Övrig finansiering av aktuell tjänst hanteras inom gällande budgetram.

Taxan inom bygglov och mät- och kartverksamheten föreslås höjas i linje med kostnadsutvecklingen inom respektive område. Detta innebär att B-beloppet inom PBL-taxan höjs till 54 och mät- och karttaxan höjs med 3 %.

VERKSAMHETEN 2024-2025

Mycket tyder på att exploateringstrycket trots konjunktur- och omvärldsförändringar kommer att vara fortsatt högt. Detta innebär högt tryck på såväl bygglov- som planverksamhet. Arbetet under de kommande åren kommer således att handla om att fortsätta hantera en fortsatt tydlig tillväxt i samtliga tätorter.

Omfattande planerings- och genomförandeuppgifter avseende större infrastrukturprojekt kommer att fortsätta. Detta gäller såväl Resväg västra Trosa, Ostlänken som väg 218.

Arbetet med att till stora delar skapa en digital samhällsbyggnadsprocess kommer att intensifieras under perioden med målsättningen att vara fullt digitaliserade under 2023-2024.

NÄMNDENS MÅL

Ambitionen är att genom fortsatt god framförhållning och expansiv planering kunna nå målet med en befolkningstillväxt på 200 invånare per år.

Fortsatt fokus på bemötande, effektivitet och service förväntas ge goda resultat gällande handläggningstider och service till företagen. Samtliga mål från föregående år kvarstår.

Samhällsbyggnadsnämndens mål

Mål	Målprecisering	Mätmetod	Kommentar
1. Genom god planberedskap och aktiv markpolitik skapa förutsättningar för en genomsnittlig årlig befolknings- tillväxt på cirka 200 personer.	Befolkningen ska sett utifrån den senaste treårsperioden växa med ett årligt genomsnitt på ca 200 personer.	Befolkningsstatistik/antal	
2. Responstiden för de högst prioriterade larmen ska minska.	Den genomsnittliga responstiden för prio 1-larm ska minska relativt föregående år.	Egen mätning.	
3. Handläggningen ska vara effektiv, rättsäker och kvaliativ.	Trosa kommun ska tillhöra den främsta tiondelen (10 %) av de kommuner som genomför SKL:s servicemätning.	SBA:s/SKL:s undersökning av sammantagen servicefaktor.	
4. Den genomsnittliga handläggningstiden (medianvärde) för bygglovhantering ska vara högst fyra veckor.	Handläggningstiden för bygglov från komplett handling till beslut ska som medianvärde understiga fyra veckor.	Egen mätning.	
5. Hållbart medarbetargagemang, totalt index 85.	Samhällsbyggnadskontorets medarbetare ska ge ett betyg som ger ett sammantaget index på minst 85.	Årlig enkät till kommunens medarbetare med frågor framtagna av SKL och RKA.	
6. Den totala energianvändningen per person avseende småhus, flerbostadshus och fritidshus ska minska.	Energianvändningen per person ska minska inom de områden som tillhör samhällsbyggnadsnämndens ansvarsområden.	SCB, energianvändning.	

Miljönämnden

Ordförande: Arne Karlsson (KD)

Produktionschef: Mats Gustafsson

Totalt (tkr)	2023	2024	2025
Budget föreg. år, netto	1 596	2 020	2 079
Uppräkning	63	59	61
Ramförändring	361	0	0
Budget, netto	2 020	2 079	2 140

VERKSAMHETSOMRÅDE

- Miljö- och hälsoskydd
- Livsmedelskontroll
- Serveringstillstånd
- Tobakatillstånd
- Folköl och receptfria läkemedel

VERKSAMHETSUTVECKLING

Fortsatt fokus på att effektivisera arbetssätt och processer på miljökontoret. Från och med 2021 är kontorets ärendehantering digital. Originalhandlingar förvaras i ärendehanteringssystemet ECOS samt att ankomststämpling och signering görs digitalt. Framöver är avsikten att ta ytterligare steg mot en i alla delar digital process.

Ekonomiska förutsättningar

Budget för perioden är enligt anvisningar årligen uppräknad för ökade personalkostnader och övriga kostnadsökningar. För 2022 är uppräkningsen 2,5 % och för 2024-2025 är den 2 %.

Efter budgetberedning har miljönämnden getts en ramförstärkning på 300 tkr i syfte att förstärka miljökontoret i linje med framtagna behovsutredning. Övrig del av aktuell tjänst avgiftsfinansieras. Internhyra samt ökat PO ger ett tillskott i ram på 61 tkr.

VERKSAMHETEN 2024-2025

Verksamheten under kommande år kommer i hög utsträckning att fortsätta handla om att prioritera

den ordinarie tillsynen och leverera hög kvalitet i det givna grunduppdraget.

En växande befolkning innebär också fler företaget och fler verksamheter för miljökontoret att hantera. Under en sådan tillväxtfas kommer det bli avgörande att kontoret ständigt utvecklar sina arbetssätt samt samverkar med andra myndigheter för att kunna vidmakthålla kvalitet i handläggningen. Hanteringen av Ostlänkens miljörelaterade frågor kommer tydligt påverka arbetsvolymen under kommande år.

NÄMNDENS MÅL

Miljönämndens mål de kommande åren är bland annat att minimera olägenheter för människors hälsa och miljön, att minska ungdomars tillgång till tobak och folköl, att miljön i skolor och förskolor ska vara hälsosam samt att kommunens medborgare erbjuds säkra livsmedel på restauranger, skolor etc.

Målen uppnås genom att genomföra den av nämnden fastställda tillsynsplanen.

Fortsatt fokus på bemötande, effektivitet och service förväntas ge goda resultat gällande handläggningstider och service till företagen.

Miljönämndens mål

Vad	Mål	Mätmetod
1. Handläggningen ska vara effektiv, rättsäker och kvaliativ.	Trosa kommun ska tillhöra den främsta tiondelen (10 %) av de kommuner som genomför SKL:s servicemätning.	SBA:s/SKL:s undersökning av sammantagen servicefaktor.
2. Hållbart medarbetarengagemang, totalt index 85.	Samhällsbyggnadskontorets medarbetare ska ge ett betyg som ger ett sammantaget index på minst 85.	Årlig enkät till kommunens medarbetare med frågor framtagna av SKL och RKA.
3. Ungdomars tillgång till tobak, e-cigarettor och folköl i detaljhandeln ska minska.	Årliga kontrollköp ska genomföras och antalet avvikelser ska understiga föregående år.	Årlig avstämning och jämförelse med föregående år.
4. Olägenheter för människors hälsa och miljön ska minimeras.	Tillsynsplanen avseende miljö- och hälsoskydd ska följas i syfte att hindra uppkomst av olägenheter för människors hälsa och miljön.	Avstämning om tillsyn har skett i enlighet med gällande tillsynsplan.
5. Medborgarna ska erbjudas säkra livsmedel på restauranger, skolor etc.	Andelen uppföljande kontroller i relation till det totala antalet livsmedelsobjekt ska minska.	Årlig avstämning och jämförelse med föregående år.
6. Skolor och förskolor ska vara hälsosamma för såväl elever som personal.	Miljönämnden ska bedriva aktiv tillsyn av skolor och förskolor i syfte att säkerställa goda miljöer för lärande.	Avstämning om tillsyn av skolor/förskolor har skett i enlighet med gällande tillsynsplan.

Humanistiska nämnden

Barn och utbildning

Ordförande: Michael Swedberg (M)

Produktionschef: Inger Fransson

Totalt (tkr)	2023	2024	2025
Budget föreg. år, netto	422 602	449 401	464 367
Uppräkning	11 053	9 379	9 818
Demografi	9 102	7 387	6 978
Ramförändring	6 644	-1 800	-1 800
Budget, netto	449 401	464 367	479 363
Investering, netto	1 500	1 500	1 500

VERKSAMHETSOMRÅDE

- Förskola
- Skolbarnomsorg
- Förskoleklass
- Grundskola
- Särskola
- Gymnasieutbildning
- Vuxenutbildning
- Svenska för invandrare (SFI)
- Kommunens aktivitetsansvar

VERKSAMHETSUTVECKLING 2023

Förskola

Gemensamma utvecklingsområden för verksamhetsutveckling inom förskolan:

- Utveckla förutsättningarna för att planera och utvärdera undervisningen med gemensamma verktyg för reflektion och analys. Reflektion som utgår från lärande, likvärdighet, barns delaktighet och inflytande i lärandeprocesser.
- Ökad och fördjupad digitalisering av kvalitetsprocesserna och resultatuppföljning för att stärka analysen av verksamheten och val av handlingar.
- ABC – en likvärdighet i förskola kring förhållningssätt i lärandet. Samverkan med vårdnadshavare i form av gruppsamtal för att stärka samverkan mellan vårdnadshavare

och förskola. Vad kan jag göra för att stimulera utvecklingen?

- Lärandeprogrammet Grön Flagg som ger barn förutsättningar att arbeta aktivt med barnkonventionen och hållbar utveckling på ett roligt och engagerande sätt samtidigt som man arbetar med läroplanen.
- Hälsosam förskola – gemensam handlingsplan för förskolan som siktar på hållbar livsstil. Genomtänkta hälsosamma val av material inom verksamheten.
- Fortsatt arbete och fördjupning av språkprojektet för att utöka kompetensen i verksamheten i att ge barnen bästa förutsättningar för en god språkutveckling i ökad samverkan med skolan.
- Fortsatt satsning på att rekrytera behöriga förskollärare.

Grundskola, grundsärskola inklusive förskoleklass och skolbarnomsorg

Gemensamma utvecklingsområden för verksamhetsutveckling inom verksamheterna

- Ökad och fördjupad digitalisering av kvalitetsprocesserna och resultatuppföljning för att stärka analysen av verksamheten och val av handlingar.
- Genomföra implementering av de ändrade bedömningsgrunderna, kurs- och ämnesplanerna.
- Liv och Hälsa Ung - Öka elevers välmående och närvaro genom ökat fokus på frågan i utbildningen utifrån en helhetsförståelse för hur välmående, inlärning och utveckling påverkar elevers möjlighet till lärande. Arbetet sker i nära samverkan med socialtjänst och fritidsverksamheten.
- Säkra och utveckla våra processer inom utbildningen och elevhälsa för att tidigt och effektivt möta alla elevers behov.
- Kvalitetssäkra studiehandledning och modersmålsundervisning.

Vuxenutbildning och SFI

Gemensamma utvecklingsområden under perioden är att fortsatt utveckla processer som stödjer:

- lärarnas lärande,
- utvärdering av undervisningen,
- erbjuda en varierad undervisning med bra kvalitet,
- erbjuda undervisning utifrån elevernas behov och förutsättningar

Vuxenutbildningens volymer är tydligt kopplad till aktuell arbetsmarknad och styrs av den enskildes rätt att delta i utbildning. Behovet av ökad vuxenutbildning under perioden är att vänta när flera elever är klara med SFI och behöver ta nästa steg för anställningsbarhet samt ett ökat behov av omställning efter pandemin är att vänta under perioden.

Gymnasieverksamhet och kommunens aktivitetsansvar

Vi ser fortsatt ett ökat behov av uppföljning vägledningsinsatser och insatser inom det kommunala aktivitetsansvaret och samverkan med arbetsmarknadsenheten efter pandemin när avhopp från gymnasiet har ökat.

Ekonomiska förutsättningar

Budgeten är beräknad enligt budgetanvisningar med uppräknade löner och priser på 2,5 %, totalt 11 053 tkr.

Enligt befolkningsprognos ökar antalet barn inom samtliga verksamheter. Totalt ger detta i resursfördelning en ökning av budget med 9 102 tkr. Minskning av ram avseende rationaliseringar på totalt 1 800 tkr, varav 1050 tkr avseende peng förskola, fritids och grundskola. Minskning ram 700 tkr avseende 2022 års ettårssatsning. Kompensation ökat Po 3 525 tkr. Ökning elevpeng åk 1-9 med 1 500 tkr. Korrigering internhyra 2 419 tkr. Ramökning skolskjutsar 1 000 tkr.

VERKSAMHETEN 2023-2024

Fortsatt ökade volymer i förskola och grundskola sammantaget med prioriteringen att säkra rekryteringsbehovet av personal kommer att vara centralt för verksamheten under perioden.

VERKSAMHETSMÅTT

	Redov 2021	Budget 2022	Budget 2023
Antal barn, GPF			
Förskola			
Förskola 1-3 år	435	440	454
Förskola 4-5 år	339	349	354
Summa	774	789	808
Skolbarnomsorg	690	748	775
Grundskola			
Förskoleklass	187	186	191
År 1-5	910	916	944
År 6	178	182	196
År 7-9	529	542	562
Summa	1 804	1 826	1 893
Gymnasieskola	534	499	512

NÄMNDENS MÅL

Det viktigaste för att nå nämndens mål är:

Kompetenta medarbetare och ledare som känner ett stort engagemang i utbildningen och upplever hälsosamma processer med tydlig ledning och styrning. Samverkade processer gällande kompetensutveckling, arbetstid, arbetsmiljö, arbetsorganisation och lönebildning. Vi ser att detta arbete ger goda möjligheter att säkra kompetensen i organisationen under perioden.

Fortsatt kollegial verksamhetsutveckling med fokus på bästa bemötande, förebyggande insatser, tidiga insatser, höga förväntningar, god samverkan med vårdnadshavare. Tydligt fokus på värdegrundsuppdraget och kunskapsuppdraget.

Fortsatt och fördjupad samverkan kring barn och elever med socialtjänst och fritid. Med kvalitetssäkrade metoder.

Tillgänglighet av funktionella skolbyggnader för förskola och skola med stimulerande miljöer och skolgårdar. Vi har en bra planering för att säkra rätt lokaler som ger organisation möjlighet att utvecklas.

Humanistiska nämndens mål

Barn och utbildning

Mål	Målprecisering	Mätmetod	Kommentar
Grundskola			
1. Föräldrar och elever ska vara trygga och nöjda med verksamheten.	Trygghet och nöjdhet mäts i en tiogradig skala. Målet anses vara nått då sammanvägt resultat når 7 eller högre.	Målet mäts i Skolinspektionens skolenkät. Elevenkäten riktar sig till elever i grundskolans årskurs 5 och 9. Föräldraenkäten riktar sig till föräldrar/vårdnadshavare med barn i förskoleklass samt grundskola och grundsärskola, oavsett årskurs.	
2. Höga och positiva förväntningar.	Målet nås när 90 % eller fler av eleverna uppger stämmer helt eller ganska bra: att deras lärare förväntar sig att de skall nå kunskapskraven i alla ämnen och att de vet vad de behöver kunna för att kunna nå kunskapskraven.	Målet mät i elevenkät med sju frågor för årskurs 5 och årskurs 8.	
3. Alla elever kan läsa i årskurs ett och når kravnivåerna i de nationella proven i svenska och matematik i årskurs tre.	Målet i årskurs ett anses vara nått då 100% av eleverna når nivå A eller högre. Målet i årskurs tre anses vara nått då 100% av eleverna når godkänd kravnivå i svenska och matematik i de nationella proven.	Elevernas resultat i läsning i årskurs ett mäts enl. Skolverkets bedömningsstöd, nivå A. De nationella proven mäts i svenska och matematik i åk 3.	
4. Grundskoleeleverna når gymnasiebehörighet.	Målet anses vara nått då 90 % eller fler av eleverna har gymnasiebehörighet då de lämnar årskurs nio. (Riket 84,3 procent 2019).	Mäts i slutbetyg åk 9.	
Samverkan			
5. Samverkan kring barn och unga inom Trosa kommuns verksamheter fungerar bra.	Verksamheter är nöjda med hur samverkan fungerar (svara 3-4 på en skala 1-4) i en årlig enkät. Samverkansforum där socialkontoret och skolkontoret medverkar leder till lämpligt stöd för barn och ungdomar.	Egen uppföljning i enkätform. Uppföljning av alla samverkansforum med utvärdering av deltagare.	
Engagemang			
6. Hållbart medarbetarengagemang, HME.	Medarbetar inom barn och utbildning ska ge ett betyg som utifrån Index ger en placering bland de 10 % bästa kommunerna som genomför undersökningen.	Årlig enkät med frågor som har tagits fram av RKA och SKL/index.	

Humanistiska nämnden

Individ- och familjeomsorg

Ordförande: Michael Swedberg (M)

Ordförande Individ- och familjeutskott: Ricken Svensson-Nyqvist (L)

Produktionschef: Lisbeth Lampinen

Totalt (tkr)	2023	2024	2025
Budget föreg. år, netto	32 955	33 587	34 076
Uppräkning	846	689	699
Ramförändring	-214	-200	-200
Budget, netto	33 587	34 076	34 575
Investering, netto	100	100	100

VERKSAMHETSOMRÅDE

- Administration
- Ekonomiskt bistånd
- Budget – och skuldrådgivning
- Dödsboanmälningar
- Barn och familjeenheten
- Stöd och behandling
- Fältverksamhet
- Familjemottagning
- Ungdomsmottagning
- Familjehem/kontaktperson
- Familjerätt
- Familjerådgivning (avta Nyköping)
- Socialjouren (avtal Södertälje)
- Arbetsmarknads – och Integrationsenheten

VERKSAMHETSUTVECKLING

Inom flera verksamhetsområden ser vi ett behov av att fortsätta utveckla arbetet i linje med kunskap och beprövad erfarenhet. Vi följer noga stöd och vägledning som ges nationellt inom områdena evidensbaserad praktik, psykisk ohälsa, missbruk och beroende, barn och unga, ekonomiskt bistånd samt våld. Det är främst kunskapsguiden.se och FoU i Sörmland som vi använder som utgångspunkt i omvärldsbevakningen. Till vår hjälp har vi en verksamhetsutvecklare.

Inom flera områden pågår implementering av metoder som är kunskapsbaserade. I utredningar rörande barn/unga behöver vi kontinuerligt

utbildning/metodstöd i BBIC. Under året 2021 har personalen som arbetar med barn och unga utbildat sig i metoden Sign of Safety. Handläggarna på vuxenenheten har även utbildat sig i metoden för att öka kvalitén i utredningsarbetet. Implementeringen fortsätter under kommande år.

En integrering av socialtjänsten har under 2021 påbörjats. En gemensam mottagningsgrupp för barn och familj samt vuxen har skapats. En sammanslagning av öppenvården på barn och familj och vuxenenheten har skett benämns "Stöd och behandling". Integrering av socialtjänsten fortsätter för att öka kvalitén i verksamheten.

Ett viktigt uppdrag som ligger hos Individ- och familjeomsorgen är att öka tryggheten för barn och ungdomar samt invånarna i Trosa kommun. Samverkan ska utvecklas genom fortsatt fältverksamhet, ANDTS-arbetet (alkohol, narkotika, doping, tobak och spel), samt utveckling av samarbete med skolan, polisen, och fritidsgården (SSPF). Föräldracaféer är en del av samverkan för att stötta föräldrarna i deras föräldraroll.

Vi fortsätter att kartlägga och samverka både internt och externt i syfte att skapa ett tryggare Trosa. En utveckling av brottsförebyggande rådet – BRÅ sker i samverkan med kommunens olika verksamheter samt företagarna i kommunen.

Arbetet med POSOM fortsätter att utvecklas under kommande år.

I maj 2021 skedde en sammanslagning med arbetsmarknadsenheten och integrationsenheten till en enhet inom socialtjänsten. Den nya enheten har en viktig roll i förberedelserna av nyanlända och även andra målgrupper som står utanför den reguljära arbetsmarknaden. Gemensamma mål har arbetats fram som tydliggör gemensamma beröringspunkter.

Ett mål är att nyanlända efter avslutat etableringsprogram har studier eller ett arbete att gå till.

Arbetsmarknads och Integrationsenheten fortsätter att säkerställa att unga och vuxna får förutsättningar att bli självförsörjande. Samverkan med interna och externa aktörer fortsätter att utvecklas.

Antal ensamkommande barn/ungdomar har minskat successivt genom åren. I början av 2022 har vi tre barn/ungdomar som Trosa kommun har ansvaret för. Det oroliga världsläget i omvärlden kan medföra en ökning gällande anvisningar till kommunen.

Socialtjänsten flyttar till nya lokaler på Industrigatan. Samlokalisering med AME/Integrationsenheten innebär en kvalitetshöjning för verksamheten.

Ekonomiska förutsättningar

I verksamhetens ram ingår uppräknings med 2,5 % för löner och övriga kostnader för 2023 och 2 % för 2024-2025. Ramförändringen för 2023 består av en bortplockad ettårssatsning på -400 tkr för 2022 samt en rationalisering för 2023 på -200 tkr. Justering av internhyra samt kompensation för ökat PO ger ett tillskott på 148 tkr respektive 238 tkr. Nettoförändringen uppgår till -214 tkr.

Verksamheten bedöms kunna bedrivas inom befintliga ramar och med statsbidrag från socialstyrelsen inom området psykisk hälsa och våld i nära relationer.

En utmaning är att hitta ekonomiskt utrymme för eventuella satsningar på digitala lösningar inom behandling och handläggning.

I spåret av pandemin finns en ökad risk inom flera områden inom socialtjänsten. En ökning av ärendena våld i nära relationer, familjeproblem, ökad alkohol och droganvändning samt ett ökat tryck på försörjningsstöd är tydliga risker inför framtiden.

VERKSAMHETEN 2024-2025

Med anledning av den pågående översynen av socialtjänstlagen kan vissa förändringar och anpassningar av verksamheten bli aktuellt för att möta medborgarnas behov på ett annat sätt än tidigare.

Utvecklingen inom verksamheten sker på olika områden. Några av de prioriterade områdena lyfts upp i kvalitetsbokslutet 2021;

- Systematisk uppföljning av vårt arbete med våld i nära relationer.
- Utveckling av missbruks – och beroendevården utifrån genomförd systematisk uppföljning.
- Utveckling av arbetet med unga med missbruk, kriminalitet eller annan social problematik.
- Målgruppsanalys ekonomiskt bistånd
- Utveckling av arbetet med barnrättsperspektivet inom ekonomiskt bistånd.
- Framställande av handbok gällande samarbete mellan socialkontoret och skolkontoret.
- Utbildning och implementering av utredningsstrukturen Signs of Safety.
- Uppföljning av sammanslagningen av kommunens arbetsmarknadsenhet och integrationsenhet, att det leder till att deltagarna kommer till egen försörjning och att arbetslinjen följs.

Under 2023-2024 ser vi fortsatt behov av utveckling av verksamheter utifrån metoder och insatser som finns inom socialstyrelsens kunskapsguide och som är evidensbaserad. Fortsatt digitalisering och utveckling av e-tjänster.

NÄMNDENS MÅL

Humanistiska nämnden fastställde sex mål för Individ- och familjeomsorg. Dessa mål täcker områdena samverkan, engagemang, hjälp till självhjälp, medborgarnas behov och önskemål, tidiga insatser och förebyggande arbete.

Personalen har arbetat med en nedbrytning av dessa mål till aktiviteter som bidrar till måloppfyllelsen. Varje mål mäts genom uppföljning i form av brukarundersökningar, statistik, enkäter till samarbetspartners och enkäter till personal.

Genom regelbundna uppföljningar av nämndens mål finns möjlighet till utveckling av alla delar i verksamheten.

Humanistiska nämndens mål

Individ- och familjeomsorg

Vad	Mål	Mätmetod	Kommentar
Samverkan			
1. Samverkan kring barn och unga inom Trosa kommuns verksamheter fungerar bra.	Verksamheter är nöjda med hur samverkan fungerar (svara 3-4 på en skala 1-4) i en årlig enkät. Samverkansforum där socialkontoret och skolkontoret medverkar leder till lämpligt stöd för barn och ungdomar.	Egen uppföljning i enkätform. Uppföljning av alla samverkansforum med utvärdering av deltagare.	
Engagemang			
2. Socialkontoret ska ha engagerade medarbetare	Hållbart medarbetarengagemang, totalt index 85.	Årlig HME enkät. Redovisas i bokslutet.	
Hjälp till självhjälp			
3. Biståndet i form av försörjningsstöd ska vara kortvarigt och att bidragstagare ska bli självförsörjande så snart som möjligt.	Alla ska bidra till sin egen försörjning och stödet från socialkontoret ska utformas så att bidragstagare ska bli självförsörjande så snabbt som möjligt.	Arbetsförmedlingsstatistik om arbetslöshet, redovisning av varaktighet på bistånd från verksamhetssystemet Treserva.	
Medborgarnas behov och önskemål			
4. Brukare ska känna sig nöjda med stöd från socialtjänsten.	Över 80% av brukare ganska nöjd/mycket nöjd med det stödet de har fått.	Brukarundersökning på myndighet och egen enkät öppenvårdskontakter.	
Tidiga insatser			
5. Andel brukare som själv söker stöd från socialtjänsten ökar.	Fler medborgare vänder sig till socialtjänsten för att få stöd. Vi utvecklar arbetssätt med våra samarbetspartners som bidrar till att brukare kan vända sig till socialtjänsten för stöd.	Andel ansökningar i förhållande till anmälningar. Andel personer som söker råd och stöd från våra verksamheter.	
Förebyggande arbete			
6. Barn och Ungdomar får bästa möjliga stöd från familjenätverket.	Vi anordnar mötesplatser för föräldrar i form av föräldracaféer, föräldrautbildning och utför behandlingsinsatser som ger förutsättningar för föräldrar att stödja sina barn.	Utvärdering av föräldracaféer och föräldrautbildning mm. Öppenvårdsenkät till barn, ungdomar och föräldrar som deltar i råd och stöd och behandlingsinsatser.	

Vård- och omsorgsnämnden

Ordförande: Helena Koch (M)

Produktionschef: Fredrik Yllman

Totalt (tkr)	2023	2024	2025
Budget föreg. år, netto	229 383	254 206	269 134
Uppräkning	4 209	6 074	7 490
Demografi	20 694	9 854	8 239
Ramförändring	-80	-1 000	-2 000
Budget, netto	254 206	269 134	282 863
 Investering, netto	 1 000	 1 000	 1 000

VERKSAMHETSOMRÅDE

- Äldreomsorg
- Funktionshinderområdet
- Hälso- & sjukvård

VERKSAMHETSUTVECKLING

Befolkningsökningen i Trosa kommun fortsätter och andelen äldre i befolkningen ökar i snabb takt vilket kommer att medföra en utökning av äldreomsorgen. För att förutse det kommande behovet av platser på särskilt boende har en strategisk boendeplan tagits fram. Ett nytt mönster har setts där personer bosatta i andra kommuner ansöker om plats på särskilt boende för äldre i Trosa kommun. För att möta behovet av fler boendeplatser kommer en ny avdelning att byggas på Ängsgården. Avdelningen kommer att rikta sig till personer med demenssjukdom och ha 11 stycken platser och stå färdig i september 2023. Även behovet av dagverksamhetsplatser för personer med demenssjukdom kommer att öka. Under oktober månad 2022 öppnas det en ny dagverksamhet som kommer att vara belägen på Häradsgården i Vagnhärad, fullt genomslag i budgeten kommer först 2023.

Befolkningsökningen innebär också ett ökat behov av hemtjänst och hemsjukvård under de närmsta åren. För att möta det behovet planeras ett införande av intensiv hemrehabilitering (IHR)

för att än mer öka det rehabiliterande och förebyggande arbetet. Införandet beräknas till senhösten 2022 och är då implementerat till 2023. Arbetssättet förutsätter ett nära och tätt samarbete mellan hälso- och sjukvårdspersonal, biståndshandläggare och hemtjänstpersonal. Tanken med IHR är att genom att sätta in stora insatser tidigt så ökar självständigheten för individen på lång sikt vilket medför minskat framtida behov av hemtjänst samt förskjutning av inflytt på särskilt boende för äldre. Förutom förhöjd kvalitet för individen är målsättningen med arbetssättet också att omsorgsbehovet hos invånarna i Trosa Kommun kan hanteras inom tillgängliga ekonomiska ramar.

Det finns också en tendens att allt fler patienter väljer att bo kvar hemma med mycket komplexa sjukdomstillstånd och det sker en förflyttning av vård från sjukhus till det egna hemmet vilket ställer stora krav på organisation och framtida kompetensutveckling. Detta, i kombination med befolkningsökning och demografiska faktorer, gör att både hälso- och sjukvårdsenheten samt hemtjänsten beräknas öka i volym under 2023.

Inom verksamheten för personer med funktionsnedsättning kommer det också att ske en volymökning inom alla delar av verksamheten. Mer daglig verksamhet kommer att ske i egen regi och det kommer även att öppnas fler boendeplatser på Björkhamragatans serviceboende. Boendestödsinsatser samt korttidsvistelse för barn- och ungdomar kommer också att behöva utökas. Platser på gruppboende kommer även framöver att köpas av externa utförare.

För att bättre möta behovet av digitala lösningar inom vård- och omsorgskontoret har det anställts en projektledare med ansvar för att bland annat ta fram en handlingsplan för välfärdsteknik och e-hälsa samt stödja verksamheten med implementering av tekniska lösningar. Arbetet med handlingsplanen ska vara färdigställt till 2023. Eventuellt kommer det att behövas anställas en

person som arbetar vidare med dessa frågor efter att projekttiden löpt ut.

Under 2017 togs det fram en partsgemensam handlingsplan för hur heltid ska bli norm inom vård- och omsorg i Trosa kommun, den så kallade heltidsresan. Den har nu slutförts och all personal har erbjudits heltidsanställningar men det finns dock ett antal medarbetare som, av olika anledningar, valt att inte arbeta heltid. Heltidsresan medför att arbetssätt och schemaplanering behöver förändras för att inte det ska bli alltför höga kostnader. Det kommer att vara ett kontinuerligt och prioriterat arbete framöver.

Det finns ett lagförslag att det i juli 2022 ska införas en fast omsorgskontakt i hemtjänsten. Det innebär att alla som har hemtjänst ska få en fast omsorgskontakt som ska tillgodose den enskildes behov av trygghet, kontinuitet, individanpassad omsorg och samordning. Det kan medföra vissa ökade kostnader då den fasta omsorgskontakten kan behöva mer tid för sitt utökade uppdrag. Hemtjänsten i Trosa kommun arbetar dock redan på liknande vis men inte i den omfattning som lagförslaget säger.

Ekonomiska förutsättningar

Budgeten för 2023 uppgår till 254 206 tkr.

Ramförändringar

Utifrån den demografiska utvecklingen inom äldreomsorgen har en ramjustering gjorts med 20,7 mkr för 2023. En rationalisering på 1000 tkr och ettårssatsningen på 300 tkr från 2022 minskar ramen med totalt 1 300 tkr medan en återförd rationalisering som tidigare dragits på resursfördelning ÄO ökar ramen med 765 tkr. Ökad internhyra samt kompensation för ökat PO ger en tillökning på 455 tkr. Nettoförändringen uppgår till -80 tkr.

VERKSAMHETEN 2024-2025

Antalet invånare i Trosa kommun fortsätter att öka även dessa år. Utvecklingen innebär ett ökat behov av framförallt hemtjänst och hemsjukvård samt insatser för personer med funktionsnedsättning. Under 2025 behövs det ett utökat antal platser inom särskilt boende för äldre.

Utredningen om en ny socialtjänstlag (SoL) har, i augusti 2020, lämnat sitt slutbetänkande. För vård- och omsorgskontoret innebär förslaget

bland annat att socialtjänstlagen öppnas upp för en förenklad handläggning och beslutsfattande av vissa ärenden såsom hemtjänst och korttidsboende. Förslaget innebär också att verksamheten ska drivas utifrån vetenskap och beprövad erfarenhet samt ett ökat fokus på förbyggande arbete. Hur lagen kommer att utformas är ännu inte klart men förslaget är att den ska börja gälla 2023.

Regeringen har tillsatt en utredning om en ny lag där målgruppen äldre bryts ut från Socialtjänstlagen. Målet med en äldreomsorgslag är att få till stånd långsiktiga förutsättningar för äldreomsorgen, tydliggöra äldreomsorgens uppdrag och innehåll samt säkerställa tillgången till god hälso- och sjukvård och medicinsk kompetens inom äldreomsorgen. Uppdraget ska redovisas senast 30 juni 2022. Förslaget kommer troligtvis att medföra en hel del förändringar för äldreomsorgen även om det, i dagsläget, är oklart på vilket sätt.

Det är inlämnat en proposition för en *nära och tillgänglig vård* (prop 2019/20:164). Inriktningen är att hälso- och sjukvården bör ställas om så att primärvården är navet i vården och samspelar med annan hälso- och sjukvård och med socialtjänsten. Målet med omställningen av hälso- och sjukvården är att patienten får en god, nära och samordnad vård som stärker hälsan. Den pekar på hur samverkan mellan den regiondrivna primärvården och den kommunala hälso- och sjukvården och omsorgen kan underlättas och hur gränssnittet mellan dessa verksamheter bör se ut. Arbetet utgör ett viktigt steg i en strukturförändring av det svenska hälso- och sjukvårdssystemet, som innebär att primärvården blir den verkliga basen och första linjen i hälso- och sjukvården. Detta kommer framöver att påverka den kommunala hälso- och sjukvården mycket.

Regeringen föreslår lagändringar för att stärka rätten till personlig assistans för personer med psykisk funktionsnedsättning och för att öka rätts-säkerheten för barn som är i behov av assistans. Förändringen innebär ökad rätt till förebyggande stöd för att inte skada sig själv, andra eller egendom. Kvalificerade aktiverings- och motivationsinsatser ska räknas som ett grundläggande behov. Föräldraansvaret vid assistans för barn kommer att schabloniseras och det innebär att fler barn kan beviljas assistans och att barn som redan har assistans kan beviljas fler timmar. Lagrådsremissen baseras på betänkandet "Stärkt rätt till

personlig assistans – Ökad rättssäkerhet för barn, fler grundläggande behov och tryggare sjukvårdande insatser” som kom i maj 2021. Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 januari 2023 och kommer innebära att fler personer får kommunal personlig assistans och därmed ökade kostnader för kommunen.

Regeringen har även gett i uppdrag till en särskild utredare att analysera och lämna förslag på hur personlig assistans enligt LSS och assistansersättning enligt socialförsäkringsbalken ska organiseras i ett statligt huvudmannaskap. Utredaren ska analysera för- och nackdelar med ett förändrat huvudmannaskap samt överväga förslag till alternativa lösningar till ett statligt huvudmannaskap.

Kontoret planerar även att införa flera digitala lösningar för att underlätta och effektivisera arbetet för personalen samt öka kvaliteten för våra brukare.

Vård- och omsorgskontoret står inför en utmaning vad gäller att rekrytera personal med rätt

kompetens. Det är av stor betydelse att öka attraktiviteten för vård- och omsorgs verksamheter och för arbetsplatsen som sådan för att attrahera kompetens framåt.

VERKSAMHETSMÅTT

	Redov. 2021	Budget 2022	Budget 2023
Demografi äldre /	2 818	2 730	2 748
antal per åldersgrupp	675	734	836
65-79 år	121	109	122
80-89 år			
90 - år			

NÄMNDENS MÅL

Se bilaga.

Vård- och omsorgsnämndens mål

Vad	Mål	Mätmetod	Kommentar
Kompetens			
1. Personal som arbetar inom vård- och omsorgskontoret ska ha rätt formell kompetens.	Andel personal med formell kompetens ska öka.	Egen mätning av personals utbildning.	Nolläge tas fram 1 jan 2020.
Nöjdhet			
2. Brukarna ska vara sammantaget nöjda med vård- och omsorgskontoret i Trosa kommun.	Minst 90 % av brukarna ska vara mycket nöjda eller nöjda med vård- och omsorgskontoret.	Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med ditt äldreboende? Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med den hemtjänst du har? Socialstyrelsen, Vad tycker de äldre om äldreomsorgen, samt egen enkät egen regiverksamheter funktionsnedsättning.	Nuläge: 87/85.
Trygghet			
3. Brukaren ska känna sig trygg i sitt hem med stöd.	Minst 90 % ska känna sig trygga till mycket trygga i sitt hem med stöd.	Hur tryggt eller otryggt känns det att bo på ditt äldreboende? Hur tryggt eller otryggt känns det att bo hemma med stöd från hemtjänsten? Socialstyrelsen, Vad tycker de äldre om äldreomsorgen, samt egen enkät egen regiverksamheter funktionsnedsättning.	Nuläge: 93/87.
Personal			
4. Hållbart medarbetarengagemang.	Totalt index på minst 85.	HME mätning genomförs 1 gång per år i Trosa kommun.	Nuläge: 85/79.
Ekonomi			
5. Vård- och omsorgskontoret ska vara kostnadseffektivt.	Ej överstiga standardkostnaderna.	Standardkostnadsavvikelse ÄO och FH, vad kostar verksamheten (VKV).	Nuläge: 5,3 % ÄO, 3,7 % LSS.
Miljö			
6. Transporter ska ske så miljömässigt som möjligt.	Alla transporter ska ske fossilfritt.	Egen mätning.	Saknar nuläge.

Kultur och fritidsnämnden

Ordförande: Lena Isoz (M)

Produktionschef: Kerstin Tibbling

Totalt (tkr)	2023	2024	2025
Budget föreg. år, netto	52 112	55 029	54 266
Uppräkning	1 408	1 204	1 209
Ramförändring	1 509	-1 967	-12
Budget, netto	55 029	54 266	55 463
Investering, netto	350	350	350

VERKSAMHETSOMRÅDE

- Stöd till studieorganisationer
- Allmän kulturverksamhet
- Bibliotek
- Kulturskola
- Allmän fritidsverksamhet
- Idrotts- och fritidsanläggningar
- Fritidsgårdar
- Turistanläggningar

VERKSAMHETSUTVECKLING

Trosa kommuns kulturliv, idrotts- och fritidsaktiviteter bärs upp i samverkan mellan kommun, civilsamhälle och näringsliv. I en liten kommun är de privata och ideella aktörerna minst lika viktiga som de kommunala, och kommunen strävar därför efter att skapa balans mellan dessa.

Efter mer än 2 år med pandemin har kommun, civilsamhälle och näringsliv anpassat, ställt om och även lärt mycket genom att hela tiden få laga efter läge när nya restriktioner tillkommit eller tagits bort. En del aktiviteter har varit svåra att genomföra, eller har genomförts på andra sätt, under pandemin. Vissa verksamheter har även vuxit och blomstrat under pandemin. Det är av stor vikt att civilsamhälle och kommun arbetar för att erbjuda goda möjligheter till rörelse då en effekt av de senaste årens utmaningar är minskad fysisk aktivitet.

Under 2022 blir flera projekt klara som gynnar Trosa kommuns idrotts- och fritidsutbud;

idrottshall och isrink i Trosa samt upprustad konstgräsplan i Vagnhärad. Detta innebär att 2023 kommer att präglas av att trimma in anläggningar och arbetssätt tillsammans med samarbetspartners och föreningar.

Upphandling av konstnärlig utsmyckning för idrottshallen i Trosa och park i Vagnhärad kommer att påbörjas under 2022 och genomföras 22/23.

Efter flera år med intensivt arbete för att avsluta och upphandla tjänstekoncessionerna inom Trosa kommun har vi nu en mycket god grund att stå på inför kommande år. Verksamheten kan i samverkan med entreprenörerna fortsätta utveckla anläggningarna på ett sätt som gynnar Trosa kommuns medborgare, besökare och näringsliv.

Fritidsgården arbetar för samverkan och för att utöka aktiviteter/mötesplatser för ungdomarna. Fritidsgården fortsätter att vara ett viktigt nav för kommunens unga och bidrar till inkludering och minskad risk för utanförskap. Fritidsgården är också fortsatt aktiv i samverkan med skola, socialkontor och polis (SSPF) och Trosa kommun kan på det sättet fånga upp vad som händer kring kommunens unga och agera förebyggande.

Fokusområden för Trosa kommuns folkbibliotek är digital delaktighet, minsta barnens språkutveckling, ungdomar, hälsa och hållbarhet. Biblioteksplanen uppdateras 2023.

Kulturskolan utvecklar arbetet med att erbjuda attraktiva kurser inom musik, kultur och dans för barn och unga. Kulturskolan arbetar vidare med att nå fler ungdomar genom öppen verksamhet och samverkan med bibliotek och fritidsgårdar.

Verksamheterna arbetar fortsättningsvis för att implementera och använda smarta digitala verktyg för att effektivisera men även göra upplevelsen bättre för sina kunder.

Ekonomiska förutsättningar

Budgeten för 2023 är enligt anvisningar uppräknad med 2,5 % för löner och 2,5 % för övriga kostnader. Budgeten är justerad för ökning av personalomkostnadspåslag från 44,5 % till 46,5 % motsvarande 195 tkr. Vidare har nämnden kompenenserats för ökade kostnader avseende avskrivning, internränta, städ samt internhyra med 2 914 tkr.

Årets rationaliseringar motsvarar totalt 1 200 tkr och kan hänföras till ökade hyresintäkter för Safiren och minskade hyreskostnader efter att avtal för Kvarnen har sagts upp. Nämnden har fått en utökad ram på 300 tkr för föreningsstöd samt en ettårssatsning på 1 000 tkr för stöd till utveckling stall. Inför 2022 tilldelades nämnden ettårs satsningar motsvarande 1 700 tkr. Den summan är avdragen inför årets budget.

VERKSAMHETEN 2024-2025

Kommunens tillväxt gör att vi ser över behov av nya verksamheter och förbättring/ utökning av befintliga. Stort fokus ligger på att genom våra verksamheter erbjuda attraktiva aktiviteter som gynnar hälsa, rörelse, nyfikenhet och glädje.

Verksamheten når fler elever och besökare genom god kommunikation och uppsökande verksamhet.

Fortsatt satsning på prioriterade grupper: barn och ungdomar, personer med funktionsnedsättning, nationella minoriteter och personer med annat modersmål än svenska.

Fortsätta stötta kulturföreningar och aktiviteter så att det lokala kulturlivet kan fortsätta växa och utvecklas.

NÄMNDENS MÅL

Kommunfullmäktige fastställde mål för mandatperioden i juni 2019 och för kommande mandatperiod tas nämndernas mål fram utifrån KF:s mål utifrån en gemensam tidsplan.

Redovisning av målluppfyllande görs i delårsbokslut och bokslut.

Verksamheten bryter ned målen till relevanta mål samt kopplar aktiviteter till målen för att arbeta och följa upp dem regelbundet.

Specificering av nuvarande beslutade mål sker i separat dokument som bifogas.

Kultur och fritidsnämndens mål

Vad	Mål	Mätmetod	Kommentar
Medborgarnas behov och önskemål			
1. Medborgarna ska vara nöjda med möjligheterna till att kunna utöva fritidsintressen t.ex sport, kultur, friluftsliv, föreningsliv.	Trosa ska tillhöra de 15 bästa av de kommuner som SCB jämför Trosa med.	Medborgarundersökningen /indextal.	
Kärnverksamheter			
2. Samverkan inom Trosa kommun fungerar bra avseende barn och unga.	90 % av interna samverkansparter ska tycka att samverkan med Kultur och fritid fungerar bra eller mycket bra.	Egen enkät, skala 1-4.	
3. Samverkan inom Trosa kommun fungerar bra avseende verksamheter för övriga (soc, äldre, LSS).	90 % av interna samverkansparter ska tycka att samverkan med Kultur och fritid fungerar bra eller mycket bra.	Egen enkät, skala 1-4.	
Hållbarhet, hälsa, miljö			
4. Barn och unga ska vara fysiskt aktiva på sin fritid.	60 % av de som går i åk 7 och 9 , tränar minst 30 min , 3 ggr/vecka på sin fritid.	Enkäten Liv och Hälsa Ung Sörmland, genomförs 2017, 2020.	
Engagemang			
5. Hållbart medarbetar engagemang, HME.	Kultur- och fritids verksamheter ska ha ett index om minst 85.	Årlig enkät med frågor som tagits fram av RKA och SKL/ Index.	

Teknik- och servicenämnden

Skattefinansierad verksamhet

Ordförande: John Carlsson (C)

Produktionschef: Kerstin Tibbling

Totalt (tkr)	2023	2024	2025
Budget föreg. år, netto	42 355	44 730	60 529
Uppräkning	1 310	1 095	1 412
Demografi	234		
Ramförändring	831	14 704	3 924
Budget, netto	44 730	60 529	65 865
Investering, netto	115 850	57 600	304 800

VERKSAMHETSOMRÅDE

- Teknisk verksamhet
- Gator och vägar
- Park
- Fastighetsförvaltning
- Inköp
- Arbetsmarknadsåtgärder
- Kommungemensam verksamhet
 - Fastighetsservice
 - Fordonsservice
 - Måltider
 - Lokalvård
 - Drift av Korslöt ÅVC

VERKSAMHETSUTVECKLING

Vädret, klimatet och dess växlingar innebär risker och utmaningar för den tekniska verksamheten och infrastrukturen i samhället. Hållbarhets- och klimataspekter är mycket viktiga att ta i beaktning inom alla delar inom nämndens verksamheter.

Verksamheterna inom Teknik och service har genomgått och genomgår stora förändringar kopplat till koncernsamordningsuppdrag fastigheter och avtal, digitalisering, ombyggnationer av kök, tillväxt och organisationsförändringar internt. Kompetensutveckling, en god och trygg arbetsmiljö samt gott ledarskap är viktiga faktorer för att utveckla och säkerställa en hållbar organisation som fungerar i en föränderlig värld. Det är av stor

vikt att vi kan fortsätta vara attraktiva som arbetsgivare för att kunna konkurrera kring kompetent arbetskraft.

Upphandling och inköp är områden som utvecklats de senaste åren och har nu två medarbetare, vilket ger goda möjligheter för att ytterligare förstärka arbetet kring upphandling och uppföljning av avtal och inköp.

Den omfattande digitala utvecklingen och ökade krav kring informationshantering kräver mycket resurser vid implementering samt att underhålla och administrera. Ambitionen är att det även kan ge goda möjligheter till effektiviseringar framledes.

De senaste åren har präglats av hög produktionsstakt med avseende på bland annat flera större investeringsprojekt som nu går över i driftsfas. Under 22/23 kommer ombyggnation av socialkontoret till demensboende med 11 platser pågå. Boendet planeras stå klart tidig höst 2023.

Utöver det kommer även andra investeringsprojekt pågå inom fastighet och gata/park. Arbetet kopplat till åtgärder Resväg Västra Trosa kommer att pågå i nära samverkan med SBK och Trafikverket.

Arbetet med standardhöjning samt underhållsbeläggning av gatu-, gång- och cykelnätet fortsätter.

Projektet kring köksutveckling fas 1 pågår även under 2023 där Häradsgårdens kök kommer att byggas om och renoveras. Häradsgårdens kök beräknas bli klart under våren 2023. I projektet som helhet tillskapas en utökad produktionskapacitet och förbättrade lokaler för måltidsproduktion och måltidsmiljö. Ett uppdrag finns att kartlägga förskolans kök och införliva dem i driftenhetens organisation. Arbetet ska ske i nära samverkan med skolkontoret och kan troligen tidigast driftsättas inför 2024.

Avseende Tomtaklintonrådet pågår planering för att utforma utemiljön på ett attraktivt och tryggt sätt när nya byggnader har tillkommit. Planeringen för fortsatt utveckling av Hamnängen pågår där arbetet fortsätter under 2023. Scenparken i Vagnhärad kommer att utvecklas och gestaltas utifrån den unika miljö det är med gravkullar och åmiljön i närheten.

Ekonomiska förutsättningar

Budgeten för 2023 är enligt anvisning uppräknad med 2,5 % för löner och övriga kostnader. Budgeten är justerad för ökning av personalomkostnadspåslag från 44,5 % till 46,5 % motsvarande 162 tkr.

Nämnden har kompenserats för ökade kostnader avseende avskrivningar, internränta, städ samt internhyra med 669 tkr. Gata och park kompenseras med 234 tkr för förändringar i demografin.

Nämnden har tilldelats ettårs satsning motsvarande 500 tkr för att påbörja utveckling Edanö gård där ettårs satsningen avser arbete yttre områden. Inför budget 2022 tilldelades nämnden en ettårssatsning på 500 tkr för utveckling av måltidsorganisationen. Den summan är avdragen inför årets budget.

Pandemin och det osäkra världsläget innebär stora osäkerheter kring prisutveckling och leverans av material såsom livsmedel, bränsle och el/energi, byggvaror, metall, elektronik. Vi kan notera att livsmedel gått upp med 23 % sedan oktober 2021 och fler höjningar aviseras. Det är även brist på vissa varor. Även byggbranschen indikerar prishöjningar samt leveransförseningar som kan ändras dag för dag.

VERKSAMHETEN 2024-2025

Kompetensförsörjning och kompetensutveckling är områden som vi behöver ha fortsatt stor upp-

märksamhet kring. Vi ser att det finns utmaningar i att rekrytera inom vissa yrken framförallt kockar och teknisk specialkompetens.

Fortsatt digital utveckling och att säkerställa tillräckliga resurser för dokumentation och systemhantering.

När fler anläggningar byggs ökar även driftbehovet samt städ och övrig service kring anläggningar, därför behövs kontinuerlig utvärdering och utveckling av driftentreprenader, både externa och interna.

Verksamheten bygger ut infrastrukturer, verksamhetslokaler i takt med tillväxt och satsningar. Förvaltningen kommer att fortsätta arbeta med flera investeringsobjekt.

Infrastrukturen utvecklas i linje med besluten kring nytt stationsläge OST länken.

Fortsatt utveckling av kökens standard och organisation.

NÄMNDENS MÅL

Kommunfullmäktige fastställde mål för mandatperioden i juni 2019 och för kommande mandatperiod tas nämndernas mål fram utifrån KF:s mål utifrån en gemensam tidsplan.

Redovisning av målluppfyllande görs i delårsbokslut och bokslut.

Verksamheten bryter ned målen till relevanta mål samt kopplar aktiviteter till målen för att arbeta och följa upp dem regelbundet.

Specificering av nuvarande beslutade mål sker i separat dokument som bifogas.

Teknik- och servicenämnden

Avgiftsfinansierad verksamhet

Ordförande: John Carlsson (C)

Produktionschef: Kerstin Tibbling

Totalt (tkr)	2023	2024	2025
Budget föreg. år, netto	0	0	0
Återföring tidigare års resultat	0	0	0
Budget, netto	0	0	0
Investering, netto	45 000	145 458	16 000

VERKSAMHETSOMRÅDE

- Vattenförsörjning och avloppshantering
- Avfallshantering

Nämndens avgiftsfinansierade verksamhet drivs på entreprenad med tekniska enheten som beställare och Trotab AB som utförare enligt avtal tom 2022-12-31.

VERKSAMHETSUTVECKLING

VA

Verksamheterna inom Teknik och service överlag har genomgått och genomgår stora förändringar concernsamordningsuppdrag digitalisering, tillväxt och organisationsförändringar internt. Kompetensutveckling, en god och trygg arbetsmiljö samt gott ledarskap är viktiga faktorer för att utveckla och säkerställa en hållbar organisation som fungerar i en föränderlig värld. Det är av stor vikt att vi kan fortsätta vara attraktiva som arbetsgivare för att kunna konkurrera kring kompetent arbetskraft.

Upphandling av VA driftentreprenad genomförs under 2022. Tilldelning är överklagad i förvaltningsrätten och utfallet där påverkar när nytt avtal kan implementeras.

Under 2022 pågår arbete med att ta fram en VA-plan som är brett förankrat inom politiken och tjänsteledet. VA-planen kommer att vara ett verktyg för hur arbete med VA ska fortskrida i samverkan och vad som prioriteras. När VA-planen

finns klar och beslutas 2023 kan en tydligare modell för taxeutveckling långsiktigt tas fram.

Trosa kommun växer och kraven är stora på VA att möjliggöra anslutning till det kommunala vatten- och avlopps nätet som en följd av tillväxt och exploateringar.

Verksamheten kommer att präglas av utredningsarbeten kopplat till egna system inom spillvatten och dagvatten där verksamhetens roll stärks genom att medverka tidigare i exploateringar och detaljplaneutredningar.

När det gäller överföringsledning till SYVAB kommer arbete med förberedelser, samverkan och projektering pågå under flera år framöver. Planen är att ha en överföringsledning klar 2026 men tillståndprocesser tar tid och det kan orsaka förseningar. Verksamheten arbetar med projektet i samverkan med Telge nät.

Arbetet med att minska ovidkommande vatten kommer att pågå de närmaste åren som en viktig förberedande åtgärd inför överföringsledning till SYVAB. Åtgärder kommer att genomföras i ledningsnätet.

Angående vattenskyddsområdet för en av kommunens vattentäkter pågår fortsatt arbete kring beslut skyddszoner.

Utredningar sker kring vattenförsörjning för att säkerställa kapacitet och minska risken för vattenbrist.

Renhållning

Förordning om producentansvar för förpackningar har beslutats i juni 2022. Detta medför bland annat att från 1 januari 2024 kommer kommunerna att ha det operationella ansvaret för att samla in hushållens förpackningsavfall. Vidare ska kommunerna senast 1 januari 2027 ha infört fastighetsnära insamling från hushållen av avfall från förpackningar i materialen papper, plast, metall och glas. Ersättningsmodellen är inte klar.

Naturvårdsverket ska meddela forskrifter om hur ersättningsmodellen ska vara utformad. En modell för beräkning av kommunernas kostnader och ersättning ska införas.

Arbete med Renhållningsordning kommer att beslutas 2023 och kommer att vara ett verktyg för hur arbetet med renhållning fortskrider.

Ekonomiska förutsättningar

Uppräkning av VA-avgiften med 15 % kommer att ske fr.o.m. 1 januari 2023 förutsatt att beslut sker i KF. VA kommer utifrån delårsbokslutet att ha ett prognosticerat underskott som ska regleras över en treårsperiod. En långsiktig plan för taxeutveckling ska tas fram baserad på VA planen som beslutas under 2023.

Arbete med utformning av modell för långsiktig renhållningstaxa kommer att ske kopplat till ökade kostnader generellt för transporter m.m. men även den nya förordningen om operationellt ansvar för förpackningar för kommuner som införs fr.o.m. 2024 och ska vara infört fullt ut senast 1 januari 2027.

Pandemi och det osäkra världsläget innebär stora osäkerheter kring prisutveckling såsom el, bränsle och energi, byggsvaror, metall, elektronik.

VERKSAMHETEN 2024-2025

VA

Arbetet med projekt överföringsledning till SY-VAB kommer att pågå fram till driftsättning senast 2028.

Fortsatt arbete med ledningsförnyelse och ovidkommande vatten enligt plan.

Arbete kring vattenskyddsområde och skyddszoner kommer att pågå under flera år.

Fortsatta utredningar kommer ske kring långsiktig vattenförsörjning.

VA-planen och arbetet med den belyser de olika delarna som är av stor strategisk betydelse för kommunens infrastruktur och möjlighet till fortsatt tillväxt.

Renhållning

Fortsatt utveckling utifrån Renhållningsordningen samt förändringar i lagkrav där fastighetsnära insamling ska implementeras under perioden 2024-2027.

NÄMNDENS MÅL

Kommunfullmäktige fastställde mål för mandatperioden i juni 2019 och för kommande mandatperiod tas nämndernas mål fram utifrån KF:s mål utifrån en gemensam tidsplan.

Redovisning av måluppfyllande görs i delårsbokslut och bokslut.

Verksamheten bryter ned målen till relevanta mål samt kopplar aktiviteter till målen för att arbeta och följa upp dem regelbundet.

Specificering av nuvarande beslutade mål sker i separat dokument som bifogas.

Teknik- och servicenämndens mål

Vad	Mål	Mätmetod	Kommentar
Medborgarnas behov och önskemål			
1. Medborgarna ska vara nöjda med infrastrukturen i Trosa kommun.	Trosa ska tillhöra de 20 bästa av de kommuner som SCB jämför Trosa med.	Medborgarundersökningen /indextal	
2. Medborgarna ska känna sig trygga när de vistas utomhus på kvällar och nätter.	Trosa ska tillhöra de 20 bästa av de kommuner som SCB jämför Trosa med.	Medborgarundersökningen /indextal	
Kärnverksamheter			
3. Skolmåltiderna ska vara av god kvalitet.	Minst 70 % av eleverna upplever att måltiden är bra eller mycket bra.	Enkät "Skolmat Sverige"	
4. Äldreomsorgens måltider ska vara av god kvalitet.	Minst 75 % upplever att måltiden är bra eller mycket bra.	Egen enkät	
Miljö			
5. Måltiderna i Trosa kommun är hållbart producerade.	Mer än 60 % av inköpta livsmedel är ekologiskt och/eller närproducerade.	Inköpsstatistik	
6. Energiförbrukningen i Trosa kommuns fastigheter ska minska.	Energiförbrukningen/fastighetsyta ska minska årligen och med minst 7 % från år 2019 till år 2022.	Energiförbrukn. (MWh)/fastighetsyta (kvm)	
Engagemang			
7. Hållbart medarbetar engagemang, HME	Teknik- och service verksamheter ska ha ett index om minst 85.	Årlig enkät med frågor som tagits fram av RKA och SKL/ Index	

Revisionen

Ordförande: Ann-sofie Soleby Eriksson (S)

Totalt (tkr)	2023	2024	2025
Budget föreg. år, netto	893	918	937
Uppräkning	22	18	19
Ramförändring	3	0	0
Budget, netto	918	937	955

VERKSAMHETSOMRÅDE

Revisorernas uppdrag är att granska verksamheten och pröva ansvarstagandet i styrelse och nämnder samt uttala sig i revisionsberättelsen om detta till fullmäktige. Granskningen utförs enligt kommunallagen, god revisionssed och enligt kommunens revisionsreglemente.

Revisorerna ska pröva om:

- Verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.
- Räkenskaperna är rättvisande.
- Den interna kontrollen inom nämnderna är tillräcklig.
- Bedöma resultat i delårsrapport och årsbokslut (årsredovisning).

VERKSAMHETSUTVECKLING

En nyvald revision tillträder och finns parallellt fram tills nuvarande revision avlämnat sin redogörelse över årsredovisningen 2022. Revisionens riskanalys är grunden för de olika granskningarna som ska genomföras.

Ekonomiska förutsättningar

Budgeten är beräknad enligt gemensamma planeringsförutsättningar med uppräkning av löner och priser på 2,5 % vilket resulterar i 22 tkr samt kompensation för ökat personalomkostnadspåslag 3 tkr.

VERKSAMHETEN 2024-2025

Revisionen kommer att arbeta enligt ett tydligt årshjul där riskanalys utifrån en helhetssyn är grunden. Den årliga grundläggande granskningen ska genomföras med kvalitet och vid behov ska fördjupad kunskap inhämtas i särskilda granskningar.

Grundbelopp barnomsorg och grundskola

Belopp kr/år/barn	Grundbelopp			
	2022	Ny bas 2022	2023	ökning%
Förskola 1-3 år				
- 30 tim/vecka	101 081	102 340	104 514	2,1%
31- tim/vecka	141 513	143 276	146 319	2,1%
Förskola 4-5 år				
- 30 tim/vecka	80 865	81 872	83 611	2,1%
31- tim/vecka	113 210	114 620	117 055	2,1%
Skolbarnomsorg				
6 år	44 906	45 465	46 432	2,1%
7-12 år	35 988	36 436	37 211	2,1%
Grundskola				
Förskoleklass	40 860	41 369	42 289	2,2%
Skolår 1-5	71 559	72 450	74 908	3,4%
Skolår 6	75 891	76 836	79 443	3,4%
Skolår 7-9	78 955	79 939	82 651	3,4%

Ny bas 2022, omräknat grundbelopp inkluderar ökat PO

Grundbeloppet inkluderar 2023 års rationalisering, kompensation för ökade priser kost och städ pga ökat PO samt ökad elevpeng årskurs 1-9

Ersättning till friskolor och interkommunal verksamhet beslutas i Humanistiska nämnden

Hemtjänstpeng beviljad och utförd tid per timme

	2022	2023	
	kr/timme	kr/timme	ökn ***
Ersättning kommunal utförare	405	421	3,9%
Ersättning privat utförare av service och omvårdnad*	443	460	3,8%
Ersättning privat utförare av enbart service**	437	454	3,8%

* Kompensation för overhead och moms ingår

**Kompensation för overhead ingår

*** Pga. ökat PO 2023

Obekvämt arbetstid ersätts enligt verkligt utfall + PO påslag för alla utförare

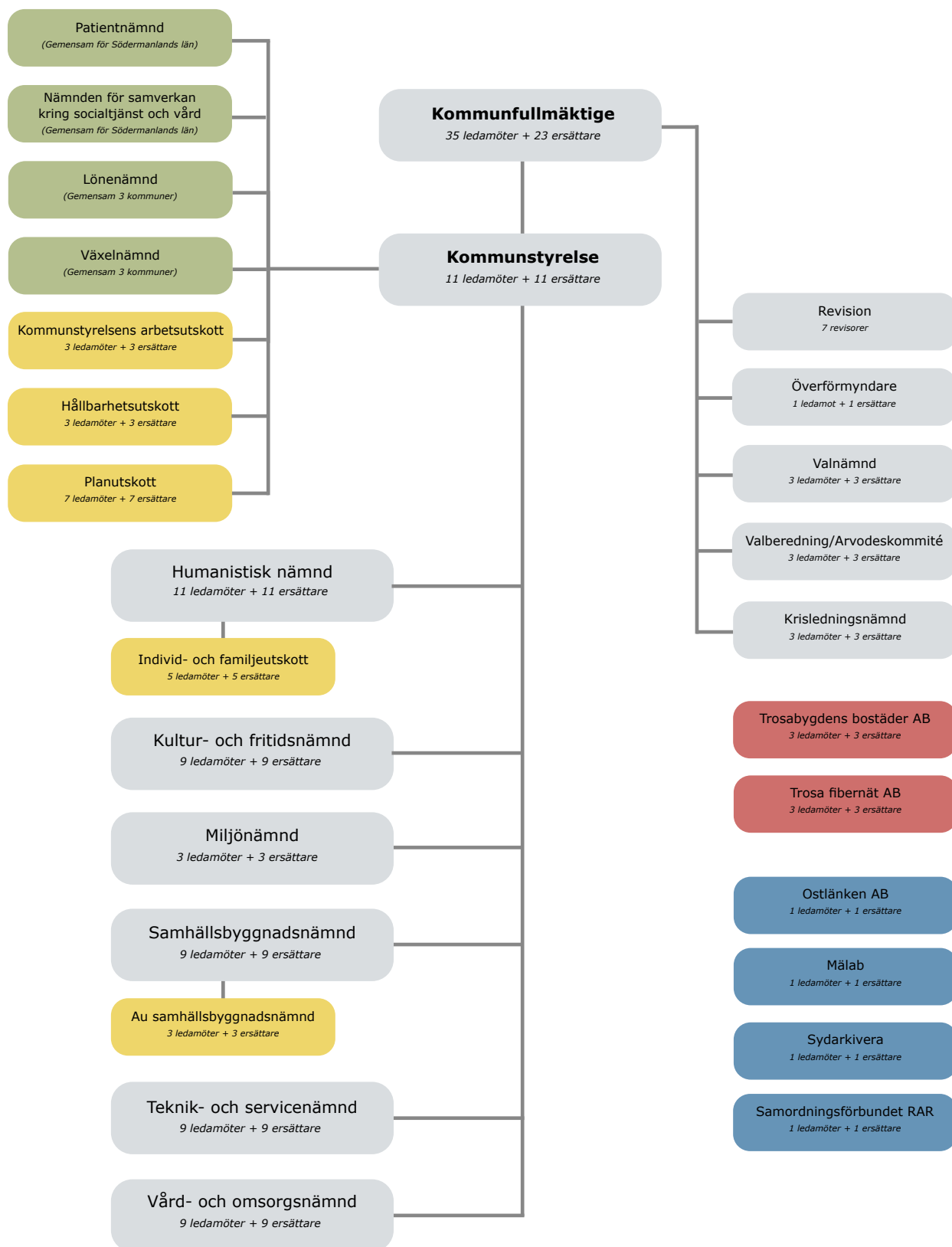
Peng särskilt boende

Individuella behov/vecka	Timmar/vecka	2022		2023		Ökning % **
		Pris/ timme	Pris/ dygn *	Pris/ timme	Pris/ dygn *	
Grundpeng (tom plats)	1,85	349	92	363	96	3,9%
Nivå 1 (7,4 timmar/vecka)	7,40	349	426	363	442	3,9%
Nivå 2 (16,7 timmar/vecka)	16,65	349	887	363	922	3,9%
Nivå 3 (22,2 timmar/vecka)	22,20	349	1164	363	1210	3,9%
Nivå 4 (25,5 timmar/vecka)	25,53	349	1330	363	1382	3,9%
Korttids (22,9 timmar/vecka)	22,94	349	1200	363	1248	3,9%
Individuella utökningar		281		288		2,63%

*Inkluderar verksamhetskostnader 59kr/dygn

** Pga. ökat PO 2023

Trosa kommunkoncern

Trosa
KOMMUN

Trosa kommun

Västra Långgatan 4-5, 619 80 Trosa

Tel 0156-520 00

Fax 0156-520 17

trosa@trosa.se